

Fekete-arany

A fekete-szesz, fekete-rádió és egyéb fekete-szeszek után most végre befutott a legújabb variáció: a fekete-arany. Ez a szép, sárgaszínű fém pedig oly módon változtatott hirtelen színt, hogy néhány élelmes ügynök összeállt és nagy mennyiségben csempészte át a határon az aranyat, amelynek minden egyes kilogrammján tízezer lejt kerestek. Kik és hogyan csinálták, azt a nyomozhatóságok kötelessége kikutatni. De maga az a körülmény, hogy a zavaros gazdasági élet egén most új napként tünt fel a fekete-arany, megérdemli, hogy egy kicsit meditatáljunk a dolgokon.

Rége, az ugynevezett régi jó békeidőben a „fekete” fogalmáról annyit tudunk, hogy az színt jelent. A háboru utáni idők azután egész sereg új műsöt termeltek és egy szép napon arra ébredtünk, hogy az átlátszó szesz, a különböző színű anyagokból összeállított rádió, a hófehér cukor s. most ujabban a szép, sárga arany, adott körülmények között mind megfeketedhet és ennek a hirtelen színváltozásnak azután bizonyos bűnügyi következményei mutatkoznak. Viszont nem elég, ha csupán tudomásul vesszük ezt a furcsa természeti tüneményt, valahogyan önkéntelenül gondolkozóba esik az ember és felteszi saját magának a kérdést: minek köszönhetjük a fekete-szeszeknek ezt a tömegét? Lapozzuk végig akár a külföldi akár a belföldi lapokat néhány évtizedre visszamenőleg, olvassuk végig a közgazdasági eseményekről szóló tudósításokat, a konferenciák üres szócsépléséről szóló referádákat és hamarosan rájövünk arra, miért kellett felbukanni a sok „fekete” árucikknek.

Genf, Lausanne, Locarno, London... mind állomásai annak a te nem vallott, de mindenki által tudott tehetetlenségnek, amellyel a mai kor diplomatái, államférfiai, szaktekintélyei igyekeznek megoldani a háboru utáni idők gazdasági problémáit. Deviza és valutamegkorlátozások, vámfalak, vértelen, de annál súlyosabb gazdasági hadakozások, amelyekben nem az egyének, hanem az összességük nyerne halálos sebeket... mindez jellemzi az utóbbi évtizedek történelmét. Gazdasági kaosz keletkezett mindenütt, nemcsak nálunk, vagy szomszédainknál, hanem végig az egész európai kontinensen és az egész világgömbön. Kamaszkában éppen úgy, mint a Kongóban, Pekingben éppen úgy, mint New-Yorkban. És egy sereg diplomata, politikus, ugynevezett gazdasági szaktekintély igyekezik végül külső beszédekkel s főképpen — konferenciák közötti bankettekkel meggyógyítani azokat a halálos sebeket, amelyekben ma az egész világ közgazdasága vonaglik. A világmegváltó, nagy garral beharangozott tervezetekből végül csupán — a költségek maradnak emlékeztetőül.

S a zürzavaros égen új napok bukannak fel, a kaosz közepette új fogalmak, hódítanak, új mentalitások születnek. Szinte fel sem tűnik. Régebben csalásnak mondták, ma szerényen azt jegyzik meg: egy kis „fekete-arannyal” foglalkozott... Nem csalás már, mert az új mentalitás, a zavaros közgazdasági viszonyok, a sötét kaosz, amelyben bizonytalanul botorkálunk, ismeretlen célokot kutatva, megváltoztatta az embereknek a törvényellenességről alkotott fogalmát. A sok fekete-szesz most bevonult a fekete-arany is a közéletbe. Bizonyos, hogy még sok gazdasági keresztl ezen a különös színváltáson és mindaddig, amíg ki nem tisztul lettünk az ég, el nem oszlik a kaosz körülöttünk... ezt a fekete-szeszt nem mossa le rólunk semmiféle szappan... (M.)

Békés atmoszférát teremt Európában a négyhatalmi paktum

Titulescu tárgyalásai Párisban -- Románia teljesíti külföldi hitelezőivel szemben fennálló kötelezettségeit

Bucurestiből jelentik: A londoni konferencia befejeztével Madgearu pénzügyminiszter hazautazott. Hírek szerint azok a tárgyalások, amelyeket Madgearu a mezőgazdasági termékek ügyében külföldön folytatott, nagyszerű eredménnyel jártak. A megállapodás szerint Románia évente 40.000 vagon búzát exportálhat, de Madgearu azt a mennyiséget, amelyben megállapodtak, úgy igyekszik felemelni, hogy a 40.000 vagon minimumnak tekintsi. Az árva vonatkozólag mindeddig nem történt megállapodás.

Tülescu román külügyminiszter kedden este hosszabb megbeszélést folytatott Paul Boncour francia külügyminiszterrel. A Havas-iroda jelentése szerint a tárgyalások a négyhatalmi paktum körül folytak és azokról a következményekről, amelyek a paktum rendelkezéseiből származhatnak. A francia és a román külügyminiszter — jelenti a Havas-iroda — megállapították, hogy nézeteik és felfogásuk teljesen azonos a négyhatalmi paktum kihatásait illetően. Titulescu megállapította, hogy a négyhatalmi paktum nem ütközik a hisantant érdekeibe és kijelenti, hogy ez az egyezmény sokban hozzájárult már is az európai helyzet kialakulásához és a békés atmoszféra megteremtéséhez.

Bucurestiből jelentik: Egyik bucaresti lap olyan párisi jelentést közöl, hogy

Feloszlatják Németországban a rohamosztagokat

Védőrséget szerveznek a politikailag megbízható emberekből -- Poroszország korlátlan gazdasági diktátora -- Kommunista fegyverraktár Drezdában

Münchenből jelentik: A nemzeti-szocialista rohamosztagos csapatok vezérkari főnöke, Röhm kapitány, a helyi csoportok vezetőit utasította annak a megállapítására, kik alkalmasak arra, hogy politikai megbízhatóságuk révén, a rohamosztagok tagjai lehessenek. A rendelet nagy izgalmat váltott ki a rohamosztagos csoportok körében, sőt magában a Hitler-pártban is. Valószínűnek találják, hogy

az egész német birodalomban már legközelebb feloszlatják az összes rohamosztagos alakulatokat.

Az osztag tagjai leginkább proletárok, akik nem megbízhatóak. Ezért választják ki a politikailag megbízható egyéneket, akiket jobb fizetéssel a védőosztagokba sorozzák. Valószínű, hogy a rohamosztagos alakulatok mellesleg tagjai nem nyugszanak bele egyszerűen eltávolításukba.

Hamburgban különben Kaufmann birodalmi helytartó rendeletére, a hamburgi rohamosztagot fegyvelzetlenség miatt feloszlatták és 350 rohamosztagost letartóztattak.

Thyssen dr., az ismert raina-weszfáliai nagyiparos, aki a horogkeresztes mozgal-

Románia az augusztus elsején esedékes adószelvényekhez szükséges devizákat, amelyeket július elsején kellett volna az egyik külföldi banknál deponálni, nem helyezte letétbe, ami a lap szerint azt jelentené, hogy a román kormány nem akarja többé külföldi adósságait idegen devizával fizetni. Hivatalos közlés szerint, ez a hír nem felel meg a tényállásnak. A román kormány ugy a júliusi, mint az augusztusi esedékes külföldi adósság-részleteket teljes egészében átutalta a külföldi pénzintézetekhez, úgy, hogy azok az esedékesség napján pontosan kifizethetők lesznek. Sainálatos, — állapítja meg a kormány hivatalos kommunikéje, — hogy az állam hitelét rontó hír román lapban nagyvilágot látott, amikor a pénzügyminisztérium mindenkor hajlandó megfelelő felvilágosításai szolgáltatni azoknak, akik tájékoztatást kérnek.

Bucurestiből jelentik: A Tempo című lap statisztikája szerint, Románia külkereskedelmi mérlege, az átutalási egyezmény életbeléptetése óta, két milliárddal passzív. Különösen Németországgal szemben áll ez, ahonnan egyedül egy milliárddal többet hozunk be, mint szállítottunk ki. A kormány gazdasági bizottsága ma foglalkozott ezzel a kérdéssel és minden bizonnyal revízió alá veszi a kliring-szerződéseket és új tárgyalásokat kezd az államokkal, a szerződések megfelelő módosítása érdekében.

mat kezdettől fogva támogatta és akit Göring porosz miniszterelnök legutóbb a porosz gazdaság képviselőjének nevezett ki a porosz államtanácsba, a jelek szerint,

Poroszország korlátlan gazdasági diktátora lesz.

Drezdából jelentik: A rendőrség már régebben rejtett fegyverraktár után kutatott, amelyre ma sikerült lelepleznie. A raktárban 46 csomag amonitot, 50 robbanó-testet, 20 gyutacsot, 75 méter gyújtószinórt, 15 kézigrántót és 24 hajtó-bombát találtak. A rendőrség 24 kommunistát letartóztatott, akik a kihallgatás alkalmával kivétel nélkül beismerték vétkecsüket.

Münchenből jelentik: A bajor minisztertanács ma Bajorország birodalmi helytartójának elnökletével ülést tartott. A minisztertanács két fontos törvényjavaslattal foglalkozott:

1. A bajor egészségügyi igazgatásról és
2. A kisajátítások útján teremtendő munkakalkulációkról.

A két törvényjavaslat, amelyek közül főleg az utóbbi kelet nagy felkeltést, legközelebbi rendelet alakjában megjelenik.

Newyorkba érkezett az olasz repülőraj

Indián törzsfőnök lett Balbo légügyi miniszter — Impozáns fogadtatás az amerikai metropolisban — Szombaton indul vissza az „Azur flotta“

New-Yorkból jelentik: Balbo olasz légügyi miniszter huszonnégytagú repülőrajával, szerdán este 20 óra 50 perckor Csikágóból New-Yorkba érkezett. A flotta a Jamaika-öbölben szállt le. A megérkezés hatalmas ünnepek keretében folyt le. Elsőnek Balbo lépett partra, aköz az olasz nemzeti himnusz hangjaival fogadták. A légügyi miniszter elépett a tiszteletére kivonult díszszázad előtt, miközben Governos Izland szigetéről tizenegy üdvözlés hangzott el. Az öböl környékén óriási embertömeg gyülekezett egybe és ünnepelte az olasz repülőket.

Az Azur-flotta csütörtökön Washingtonba repül, ahol Roosevelt villásreggelit ad Balbo és tisztjeinek tiszteletére. A villásreggeli részt vesz a hadügyminiszter, a tengerészeti miniszter és az olasz nagykövét. Pénteken

New-Yorkba tér vissza a légi flotta, ahol a City Hallban nagyszabású bucsu-lakomát rendeznek. A következő napon azután — ha az időjárás kedvező — a Balbo-flotta visszaindul Európába.

Csikágóból jelentik: A Sziu Indiánok törzse ősi ünnepségre hívta meg Balbot, amelyen az olasz légügyi minisztert törzsfőnöknek választották és a „Repülő Sas“ névvel tisztelték meg.

Budapesten általános örömet váltott ki, hogy Balboék európai körrepülésük során ellátogatnak Magyarországra is. Szakkörökben az a vélemény, hogy a Duna Budapestnél nem alkalmas több repülőgép leszállására és ezért az ünnepélyes fogadtatás a Balatonon történik meg. Erre az alkalomra Magyarországra többszázézes idegenforgalmat várnak.

Bojkottot rendel el Roosevelt

**a „talpraállítási tanács“ rendeleteinek megszegői ellen
Félmillió munkanélküli nyert elhelyezést Amerikában**

Washingtonból jelentik: Ismeretes, hogy Roosevelt kinevezett „talpraállítási tanácsa“ a Blanket Code-n dolgozott, amely szigorú szankciókat tartalmaz azon vállalatok ellen, amelyek nem hajlandók a munkát önként leszállítani és megtagadják azoknak a rendelkezéseknek fogadtatását, amelyek új munkaerő alkalmazását vonják maguk után. A talpraállítási tanács tegnap este ülésezett, miután elkészült a kényszer-rendelet munkálataival. A tanácstagok egy része szembe helyezkedett azon intézkedésekkel, amelyek bojkottot rendelnek el azon iparvállalatok, gyárak tulajdonosai és kereskedők ellen, akik nem

foganatosítják a Blanket Kode rendelkezéseit.

A nemzeti bojkott tervét katonai fegyelmességgel akarja végrehajtani, miután meggyőződött arról, hogy a bojkottmozgalom rendkívül nagyjelentőségű eredményt von maga után. Az eredeti terv szerint mindazok a vállalatok, amelyek eleget tesznek a nemzeti munkaprogramnak, kiállíthatják árucikkeiket kirakatokban, árucarnokok bejárataiban és feltűnő jelzésekkel láthatják el. Ezek a cégek a rádió és a sajtó igénybevételeivel nagy reklámkampányt rendezhetnek. Hír szerint az elmúlt fél hónapban 500.000 munkanélküli talált elhelyezést az Egyesült-Államok gyáraiban.

A színházi orvos

A színházi szezon minden szakában, a színházak valamennyi tagjáról színes cikkek, kis riportok, sőt terjedelmes interjúk jelennek meg, úgy, hogy a közönség, melyet mindenkor érdekel bármilyen, ami a kulisszák világával összefügg, jobban, mint a színelőadások maguk, eléggé tájékozott ebben a tekintetben. Azonban sohasem irnak színeszezon alatt a lapok a színház' orvosról.

De hát mi is a kötelessége egy jó színházi orvosnak?

1. Jó szerep kieszközlése az igazgatónál.
2. Kis szerepek mellőzésében segítségére lenni a primadonnának.
3. Ha már receptet ír, akkor adjon orvosságot is mellé.
4. Ha a társulat tagjait a hitelezők szorongatják, neki kell újabb halasztásért közbenjárni.
5. A társulat férfitagjainak katona-ügyét elintézni.
6. A társulat tagjait megmenteni az árverésektől.
7. Az igazgató és a tagok közötti ellentétek elsímitása és a büntetések lekönnyörgése.
8. Stb., stb., stb. Ha fel akarják sorolni az összes pontokat, meg haladna a hat tucatot is. Inkább rátérnek arra, hogy kik voltak Arad színházi orvosai, akik hűségesen megfeleltek mindezen követelményeknek.

Véletlen talán, hogy ez az állás először Aradon lépett életbe. A hetvenes években kerálták Aradon ezt a színházi pozíciót. A színészek, akik minden ügyes-bajos dolgaikkal és betegségeikkel Darányi János akkori városi főorvoshoz fordultak, tulajdonképpen maguk választották meg az első színházi orvost.

Darányi János egyszer csak azon vette észre magát, hogy nem elég dolga van a várossal, a közkórházzal, hanem még a színészek ügyes-bajos dolgaival is neki kell vesződnie. A nagynevű városi főorvos később csak a címet

tartotta meg magának és a színházi orvos szerepét tulajdonképpen a főorvos két kiváló kollégája töltötte be: dr. Kabdebó János és dr. Vas Sándor. Két bohémlelkű, aranyos kedélyű, melegsívű fiatalember, akik ha valamilyen nehéz ügyben nem tudtak eredményesen eljárni, akkor Darányihoz fordultak.

Darányi János orvosi működéséről nem vagyok hivatott írni, csupán egy kedves, bohém epizód: akarok itt elmesélni és pedig arról, hogy hogyan lett dr. Darányi Jánosból „csodadoktor“.

Egy napon egy szegény tót paraszt állított be a főorvos fent említett két asszisztenséhez, akiknek előadta panaszát, de sem Kabdebó dr., sem Vas dr. nem értették meg, hogy mi a baja. Beküldték tehát a népszerű főorvoshoz, aki megvizsgálta és kiszólt asszisztenseihez:

— Adjatok ennek a szegény embernek vagy két pohár Ferenc József-et, hiszen olyan fehér a nyelve, mint az ostya.

A paraszt a keserűvíz mellé még szivart is kapott és hálálkodva távozott.

Néhány nappal később a legnagyobb meglepetésükre, ismét beállított a páciens, azonban nem egyedül, hanem magával hozta a feleségét is. Az asszonynál csirke, tojás és más élelmiszerekkel megrakott kosár volt. A kosárra célozva, dr. Kabdebó megkérdezte:

— Hát ezekkel mit akar néni?

— Az asszony tudott magyarul és így felelt: — Hát a nagyságos csodadoktornak hoztuk. Megtaláltuk ám a csikókat!

Ezután elmondta a parasztasszony, hogy miközben férje a csodadoktortól hazafelé tartott, az orvosság hatása következtében egy dűledező postaépületbe vonult be, ahol kihallgatta az épület előtt tanyázó cigányok beszélgetését. A beszélgetésből kitént, hogy a postaépületbe rejtették a paraszttól ellopott két csikót.

Midőn a cigányok gyanútlanul elmentek, a paraszt magából vitte a csikókat. Az elbeszélésből kiderült, hogy a csikók megtalálását Darányi János dr.-nak tulajdonítják, mert a paraszt azért ment a főorvoshoz, hogy a csikóit kerítse meg neki. És az orvosság hatásának tulajdonította, hogy a csikók megkerültek. Így ragadt aztán Darányi Jánoson a „csodadoktor“ elnevezés.

Newyorki jelentés szerint Roosevelt elnök tegnap nagy beszédet mondott, amelynek során többek között azt a kijelentést is tette, hogy az amerikai polgárok közül igen sokan szeretnek minél kevesebb munkával minél több pénzhez jutni. Itt volna az ideje annak — mondotta az elnök — hogy minden amerikai polgár lemondjon az önzésről, amely a nemzetre káros és egyéni érdekei elé helyezze a nemzet érdekeit. Mindenkinek tisztában kell lennie ma már azzal, hogy a biztos nyereség csak becsületes munkával érhető el.

**Az aradi viadukt,
az elszaporodott patkányok és a magas autbuszlepcsők ügyében interpelláltak a városi tanács mai ülésén**

Aradváros tanácsának szerdai ülésén több érdekes interpelláció hangzott el. Zabó István szerint a város területén nagyon elszaporodtak a patkányok. A városnak kötelezőleg el kellene rendelnie a patkányirtást, mert ebből még nagy kellemetlenségek származhatnak a lakosság számára.

Özvegy Wittauschek Lajosné közli, hogy a lapokból arról értesült, hogy a város két új autbuszt akar vásárolni. Kéri a város vezetését, hogy a vásárlásnál különös figyelemmel legyenek arra, hogy a gépkocsik lépcsője alacsony legyen.

Lantos Miksa újból a viadukt kérdéséről beszél. Olyan értesüléseket szerzett, amelyek szerint azt a hidat, amelyet az aradi viaduktra akarnak építeni, csak az elmúlt héten, július 11-ikén vitték el a vasgyárba átalakítás céljából. Arról is megbízható értesülései vannak, hogy a viadukt felépítéséhez szükséges két millió lejes hitelt az 1934. és 1935. évek költségvetésébe állították be. Attól fél, hogy az aradi viadukt újjáépítése és a forgalomnak való átadása, évekig fog tartani. Arra kéri a város vezetését, hogy illetékes helyen sürgősen tegyen lépéseket, hogy a viadukt ügye hamarosan megoldást nyerhessen.

Kerpel Izsó súlyos kritikában részesült a belváros kövezetét és aszfaltburkolatát. A gyalogjárók — mondotta — meg vannak repedezve és a víz a pincékbe szivárog.

A népszerű főorvos a színészetnek valóban csodadoktora volt, mert senki sem fordulhatott hozzá anélkül, hogy bánatára vigasztalást, nagy bajában segítséget ne nyújtott volna. Ezernyolcszáznyolcvankilencben, egy forró színházi estén, amikor a „Rezervisták“ című darabot játszották, az első felvonás után szomorú hír érkezett a szemben lévő Darányi-házból: meghalt Darányi János dr. A színészek erre abbahagyták az előadást és a közönség néma csendben, meghatva távozott a színházból.

De Thália istennő nem hagyta az ő bohémjait, mert hamarosan új színházi orvost választottak, dr. Kabdebó János és dr. Tisch Mór személyében. Dr. Vas Sándor tiszteletbeli színházi orvos lett és az ma is. Azonban dr. Vas színházba nem járt, csak midőn tiszteletére minden estendőben előadták a „Sabinók elrablása“t. És Sándor bácsi minden alkalommal megjelent, leült a földszint utolsó sorában és bár kívülől tudta a jólistmert bohózato, fiatalos, derűs kacagással kísérte annak minden jelenetét. De jaj annak a színésznek, aki nem úgy fogja fel a szerepét, ahogyan ötven évvel ezelőtt játszották.

„Muki bácsi“ nevét nem tudom meghatottság nélkül leírni. Ugy jártak fel a színészek Muki bácsihoz, mintha édesatyjuk lett volna. Dr. Kabdebó Jánost becézték ezzel a névvel. Dr. Kabdebó János megosztotta színházi orvosi teendőit másik meleg szíviú társával, dr. Tisch Mórral, a következőképpen:

— Móric, te vagy a fiatalabb, szép ember is vagy, te kezeled a nőket, én meg a férfiakat.

Szendrey Mihály.

Rémületben él Fazekasvarsánd aradmegyei község

Egy veszettkutya megfertőzte a község tehénállományát — Huszonhat embert a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállítottak — Zár alá helyezték a község tehénállományát

Néhány nap óta Aradmegye egyik nagy községe rémületben él. A szentannai járáshoz tartozó Olari (Fazekasvarsánd) községben egymásután vesznek meg a tehenek és a lakosság, amely a mai napig állandóan fogyasztotta a fertőzött tejet, most attól retteg, hogy szintén megbetegedik. Az eset részleteiről az alábbiakat jelenti az Aradi Közlöny munkatársa:

Körülbelül három héttel ezelőtt veszett kutya szabadult ki Olariban a legelőre, ahol a község lakosságának tehenei legeltek. A kutya összemart több állatot, mire az összesereglett emberek agyonverték. Senkisem tulajdonított nagy fontosságot az eseménynek és nyugodtan fogyasztották tovább a megmárt tehenek tejét, sőt — valószínűleg — el is szállítottak belőle. Néhány nappal ezelőtt azután az egyik gazda tehenén veszettségi tünetek mutatkoztak és az állat hamarosan ki is halt. Nyomban jelentést tettek az eseményről az állategészségügyi hatóságoknak, mielőtt azonban még intézkedésre kerülhetett volna sor, még négy tehenet vesztett meg. Most már haladéktalan intézkedésre volt szükség és jelentést tettek a megyei prefektúrának, ahol Lázár Ágoston dr. prefektus távollétében dr. Nichin János megyei főjegyző fogatosította a szükséges rendelkezéseket.

A megyei főjegyző elsősorban aziránt intézkedett, hogy az egész község tehénállományát zár alá helyezték és további rendelkezésig sem Aradra, sem máshova ne szállíthassanak tejet. Nichin dr. elrendelte még, hogy a megye állategészségügyi hivatala teljes apparátussal szálljon ki Olari községben és kezdje meg haladéktalanul a tehénállomány védőoltását. Egyben pedig vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, kik ittak a fertőzött tejből. Az eddigi vizsgálat során máris megállapítást nyert, hogy a megvesztett tehenek tulajdonosai és családjuk,

összesen huszonöt ember ivott nyers állapotban a tejből. Ezeket még a mai nap folyamán a megye, illetve a község költségén a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállítják a szükséges kezelések végett.

A megyei hatóságok azonban nem elégszenek meg ezzel, hanem tovább folytatják a vizsgálatot arravonalkozólag, kik fogyasztottak még a fertőzött tejből, hogy azokat is haladéktalanul

szállítsák a Pasteurbe. Széleskörű intézkedések történtek arra nézve, hogy minden további bajnak elejét vegyék. A község lakossága most aggodalommal várja a vizsgálatot, valamint az állategészségügyi hatóságok munkáját, mert nem tudni, hogy melyik teheneset még áldozatul a veszettkutya-marásnak s kinek az elszállítására kerül legközelebb sor.

Az esettel kapcsolatosan mindenesetre jó volna, ha a vizsgálat arra is kiterjedne, vajjon nem szállítottak-e be Olari községből Aradra is tejet és vajjon nem fogyasztottak-e a városban is a fertőzött tejből.

Fodor Gyula, az Aradmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója nyugalomba vonul Tauszk Jenő lett a pénztárat vezetője

Fodor Gyula, az Aradmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója szakadatlan munkában eltöltött negyvenöt éves szolgálat után megmáshatatlannal elhatározásából — egészségi okokból — nyugalomba vonul.

A nyugalomba vonuló vezérigazgató, aki tanulmányainak elvégzése után lépett az intézet szolgálatába, ernyedetlen munkásságával, konzervatív üzleti elveivel, szelplettel jellemével és puritán egyéniségével szerezte meg nemcsak az intézet részvényeseinek és ügyfeleinek, de a nagyközönségnek is osztatlan bizalmát, kartársainak tiszteletét és becsülését.

Saját erejéből fokról-fokra emelkedve, több mint másfél évtizeden át töltötte be a vezérigazgatói tisztelet és vezette a legválságosabb viszonyok között is biztos kézzel intézetét, amelynek érdekeit önzetlenül mindenképp fölé helyezte.

Fodor Gyula vezérigazgató nem vonul vissza teljesen a pénzügyi és közéleti szerepléstől, amennyiben — mint az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósági tagja — gazdag ta-

Bucuresti-i milliomot tartóztattak le a valutacsempészés ügyében

Párisba vitték a kicsempészett lejt

Bucurestiből jelentik: Abban a nagyszabású valutacsempészési ügyben, amelyet nemrégiben lepleztek le a bucuresti-i ügyészség, további nagykiterjedésű nyomozást indítottak a hatóságok. A valutacsempészésre a külföldön tartózkodó román nyomozóközlegek jöttek rá és megállapították, hogy a korlátozó intézkedések ellenére állandóan szivárognak ki a lej az országból. Abramovicu sziguranca-felügyelő és Manoilescu, a Banca Nationala delegátusa együttesen készítették elő a valutacsempészek elleni offenzívát, melynek eredményeként most

őrizetbe vették Falkenfluck bucuresti-i kereskedőt, akinek vagyonát tízmillió lejre becsülik.

Falkenfluck Párisba csempészte a lejt, ott francia frankra váltotta be és azoknak, akik Bucurestiből Párisba utaztak, magasabb árfolyamon adott francia frankot. Azt hiszik, hogy Falkenflucknak Erdélyben is voltak megbízottai, akik valutacsempészését elősegítették. Az állambiztonsági hivatal nyomozásának folytatásától szenzációs eseményeket várnak.

pasztalatait s elismert szaktudását továbbra is az intézetnek szenteli, melynek irányításában ezentúl is élénk tevékenységet fog kifejteni s hathatós befolyást gyakorolni.

Utódjául az igazgatóság Fodor Gyula évek óta odaadó munkatársát, az intézet közbecsülésben álló eddigi ügyvezető-igazgatóját, Tauszk Jenőt nevezte ki, aki az intézetet szintén — a régi tradíciókon nyugvó — konzervatív szellemben fogja tovább vezetni.

Pénteken tárgyalja az aradi törvényszék

az Aradon letartóztatott kommunista és a társaságában talált egyetemi hallgató ügyét

Ma reggel átkisérték az aradi ügyészségre Grosz György egyetemi hallgatót, dr. Grosz Ignác ismert aradi ügyvéd fiát, valamint Horváth János ismert kommunistát, akiket — mint mai számunkban megírtuk — tegnap tartóztattak le az aradi sziguranca. A Brünnben tanuló egyetemi hallgató édesapja ma megjelent az ügyészségen, ahol fia szabadlábra helyezését kérte. Felmutatta a Brünni technológián kapott bizonyítványait, amelyek szerint Grosz György a főiskola egyik legjobbjának tanulója. Az apa azt hangoztatta, hogy fia csak véletlenül kerülhetett a közismert kommunista társaságába és semmiképpen sem foglalkozik lázító eszmék terjesztésével. Vulpes Constantin vezető főügyész kihallgatta mindkét fiatalembert, majd úgy döntött, hogy Grosz Györgyöt szabadlábra helyezi, míg Horváth letartóztatásban marad. Horváth János és Grosz György ügyében a Marcescu-Mironescu-féle rendtörvény alapján már pénteken tart főtárgyalást az aradi törvényszék. Mindkettőt államellenes izgatással vádolják. Horváthnál 3, 5 és 20 lejes bűlvégeket találtak, amelyeket a dolgozók blokkja alapja ivára árusított a munkások között. Ezenkívül kommunista röpiratok tömegét találtak a körözés alatt álló kommunistánál. Grosz Györgyvel semmit sem találtak. A törvényszék az ügyvédi Kamarát kérte fel védő kirendelésére és a Kamara dr. Örfi Gyulát bizta meg a védelemmel.

A Vasgárdával állottak összeköttetésben a nagyszebeni pénzhamisítók

Letartóztatták a Vasgárdisták több vezetőjét. — Ügyvéd, gyáros és tanító a letartóztatottak között

Nagyszebenből jelentik: Néhány nappal ezelőtt a szebenmegyei Rasinari községben egy pénzhamisító bandának jöttek nyomára. A nyomozás messzeágazó számai a legteljesebb eredményre vezettek, úgy, hogy a bucuresti-i nyomozó hatóságoknak is szerepük jutott az ügy felderítésében. Stanescu bucuresti-i vizsgálóbíró a fővárosi főügyészség egyik vezetőjével együtt tegnap Nagyszebenbe érkezett, ahol szenzációs eredményű házkutatásokat tartottak.

Elsősorban Bichea ügyvédnél, a szebeni vasgárdisták vezetőjénél, akinél lázító tartalmu röpiratokat és a vasgárdát rendkívül kompromittáló levelezést találtak.

Emellett között Banea, a iasi-i vasgárda elnöke levele is, a hatóságok kezei közé kerültek egy levél alapján táviratilag elrendelték Banea letartóztatását. Banea időközben elment Nagyszebenbe, ahol azonnal őrizetbe vették és megkezdtek kihallgatását. Házkuta-

tást tartottak Kopper nevű nagyszebeni lakosnál és kedvesénél, Morariu Annánál, akinél nagymennyiségű hamispénzt, nyersanyagokat és kiterjedt levelezést találtak. Rasinari-ban letartóztatták Sus Jakab fűrészgéparost és Munteanu tanítót, akinek szintén kapcsolata volt a vasgárdával, valamint a hamispénz gyárosokkal is. Az összes letartóztatottakat Brassóba szállították és ott folytatják ellenük a vizsgálatot.

CORSO-MOZGO! Ma hatalmas premier!

Nevető napok! Három film egy műsorban! Derűs arcok!

VONÓSNÉGYES!

Szöke Szakáll, Szenes Ernő legjobb, leghumorosabb, legremekőbb bohósata.

Ezenkívül **A TANC FEJLÖDÉSE!** és

MOND MEG A CIMED ÉDES!

Zenés to. ózat, Fritz Fischer, a Havay rózsája c. film komikusával.

Ma d. u. 3 órakor!

A POKOL ANGYALAI!

Nagyszabású kétfilm az angol, német hadszíntérről.

Jean Harlow, Ben Lyon, James Hall.

Jegy Lej 8. — plus 2. —

A vasárnapi **Hadirokkant-parkünnepély** nívója bámulatba fog ejteni minden látogatót!

Megalakult az aradi betegsegélyző-pénztár új igazgató-tanácsa

Elnök Mateescu István lett — A bizottságok tagjai — Intervenció történik az inkadrálás nélkül maradt tisztviselők érdekében

Az aradi betegsegélyző-pénztár most ki-nevezett igazgató-tanácsa ma délután 6 órakor tartotta alakuló ülését a pénztár épületében. Az ülést, amelyen a tagok teljes számban vettek részt, **Plátos János**, a betegsegélyző-pénztár igazgatója nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a jelenlévőket. Az igazgató kifejtette az új testület rendkívül fontos tevékenységi területét, amelyen a jövőben működnie kell. Ezután sor került a miniszterium által már jóváhagyott igazgatósági tagok hivatalos megválasztására. A választás simán folyt le és egyöntetűen a betervezett hivatalos listára szavaztak. A választás eredményeképpen az aradi betegsegélyző-pénztár igazgató-tanácsa a következőképpen alakult: Elnök: **Mateescu István**. Alelnök: **Strengar-Demian Sava**. A munkaadók részéről: **Schapiro Herman**, dr. **Rácz Sándor**, **Iovita** igazgató, **Dan Oszkár**, **Coroban Stefan**, **Adoc Axente** és **Rada János**. A munkások részéről: **Strengar-Demian Sava**, **Vostinar György**, **Macean Demeter**, **Barca Abel**, **Mihajlovits Milivoj**, **Bris György**, **Belis Pavel** és **Gruita Silvester** kerültek be az igazgató-tanácsba. A tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak képviselője az igazgató-tanácsban **Hoffmann Demeter** lett.

Ugyancsak a mai alakuló ülésen került sor a különböző bizottságok megalakítására is. Elsőnek a nyugdíj-bizottságot választották meg, amelynek tagjai **Schapiro Herman**, **Hoffmann Demeter** és **Gruita Silvester** lettek. A döntő-bírósgba **Vostinar György** (helyettese **Macean Demeter**) és **Iovita** igazgató (helyettese **Adoc Axente**) kerültek. A döntő-bírósgnak ezenkívül elnöke is van, akit valamelyik törvényszéki bíró személyében delegálnak. Végül négy delegátus megválasztása következett, akik az országos közgyűléseken képviselik az aradi betegsegélyző-pénztárt. A delegációba **Schapiro Herman**, **Strengar-Demian Sava**, **Coroban Stefan** és **Vostinar György**-t választották be. A megejtett választások után

előbb **Mateescu István** elnök, utána **Strengar** alelnök szólaltak fel, akik megköszönték az irántuk megnyilvánuló bizalmat és kifejtették, hogy minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy ennek a nélkülözhetetlen szociális intézménynek az ügyeit legjobb tehetségük szerint előbbre vigyék. Az igazgató-tanács végül is elhatározta, hogy az áthelyezett, valamint a nem inkadrált betegsegélyző tisztviselők érdekében lépéseket tesz az illetékes fórumoknál. Mint az **Aradi Közlöny** mai számában is be-

Családi tragédiát okozott

A jugoszláv főváros legszebb asszonyának két halálos áldozata — A feleség harca a férjéért — Belgrád tüntet a szép vámpír ellen

Belgrádból jelentik: Belgrád főuccáján, közel a királyi palotához, nemrég megnyitott egy modern fodrász-szalont urak és hölgyek számára. Az üzletnyitás a város szenzációja volt a tulajdonos személye miatt, mert

Lela Szalevits Belgrád egyik legszebb nője.

Ez a fiatal, keleti szépség a közelmúltban egy nagy büntény központjában állott.

Egy **Asseo** nevű idősebb kereskedővel ismerkedett meg a szép **Lela** és a gazdag öreg ettől kezdve elhanyagolta minden dolgát és csak **Lelának** élt. Családjával egyáltalán nem törődött, pénzt sem adott haza és felesége meg gyermekei nélkülöztek, amíg **Asseo** nagy lábon élt szerelmes **Lelájával**.

Amikor azután **Asseo** mégis hazakerült, a fia rátámadt és több késszurással megölte. Egész Jugoszlávia rokonszenve a letartóztatott fű felé fordult, viszont annál nagyobb ellenszenv nyilvánult meg a „bel-

Gépek

női harisnyák, férfizoknik és kórszékkek részére keresztetnek.

Ajánlatokat pontos árákkal, a gyári márka és modell megjelölésével „M. 2118” jellegre **Rudolf Mosse, Bucuresti, Bulev. Brailanu 22. közvetít.** 382

számolt róla, több betegsegélyzői tisztviselőt inkadráltak, egyeseknek az inkadrálásáról azonban mindeztideig semmiféle intézkedés sem történt, úgy, hogy ezek a mai súlyos viszonyok között esetleg kiesnek állásaikból. Az igazgató-tanács éppen ezért részletesen foglalkozott az ügygyel és arra az egységes véleményre jutott, hogy a tisztviselők érdekében lelkiismeretesen eljár.

grádi vámpír” ellen, ahogy **Lelát** elnevezték.

Ilyen előzmények után történt, hogy **Lela** a főuccán fodrász-szalont nyitott és arra számított, hogy a kíváncsi férfiak tömegesen fogják hozzá.

Lela üzlete naphosszat tántorgott az úrességtől. A keleti szépséget láthatóan nem bántotta az üzleti sikertelenség. Naponta új, elegáns ruhában ment végig a korzón, senkivel nem beszélt és fenn hordta a fejét, mint aki tudja, hogy mindenki csak őt nézi. Hamar elterjedt a híre, hogy oka van erre a büszkeségre. „Megint van valakije”, mondták a beavatottak és cinikusan megjegyezték, hogy újból dráma lesz belőle. Most azután egész Jugoszlávia felfigyelt. Megint **Lela** nevével vannak tele a lapok.

A beígért, megígért tragédia bekövetkezett.

Az újabb lovag egy úvidéki, szintén gazdag és öreg kereskedő volt, **Gyuraj Minutin**, aki a fodrász-szalont megnyitása után rövid idővel üzleti ügyben Belgrádba utazott és hajvágás céljából gyanútlanul betért **Lela** üzletébe. **Lela** a kasszáján ült és amikor fizetésre került a sor, **Gyuraj Minutin** és **Lela** beszélgetni kezdtek egymással. Ez a beszélgetés annyira elnyúlt, hogy

Gyuraj Minutin nem ment vissza többé Úvidékre, hanem Belgrádban maradt szerelmes **Lelája mellett.**

Minutin felesége kinyomozta, hogy férje hol rejtőzködik édes kettesben **Lelával** és sürgőnyt küldött az urának, akit eddig mint a férjnek ismertek. A táviratra nem kapott választ, mire az asszony újabb sürgőnyt menesztett férjéhez. Így küldött naponta egy-egy sürgőnyt, amelynek a költsége felemészítette egész havi kasszát, sőt adósságba is keveredett, tekintve, hogy férje távollétében nem tudott pénzhez jutni. Amikor a sok táviratozás hiábavalónak bizonyult, az asszony Belgrádba utazott és felkereste férjét. Nem sikerült bejutni hozzá, de figyelmeztették, hogy ne bántsa férjét, mert annyira szerelmes **Lelába**, hogy baj származhat, ha hirtelen elszakítja tőle. **Minutin** pénze rövidesen elfogyott és most elszegényedve jelentkezett otthon a feleségénél. Az asszony érthetően szemrehányással fogadta hazatért férjét.

Este azután az asszony nyomtalanul eltűnt a lakásból. Kiderült, hogy a **Dunához** szökött és **Pétervárad** közelében a vízbe vetette magát. A férj elbujdosott. Belgrádban pedig igen nagy a felháborodás a szép vámpír ellen és gunyverseket énekelnek az úressen tántorgó fodrászüzlet előtt.

A Central-mozgóban kamaraszínházat akar létesíteni a város

A téliszínházban pedig mozit létesítenek — Új tervek a színházprobléma megoldására — **Dr. Botioc** polgármester nyilatkozata

Az aradi városházán most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a téli színházból mozit csináljanak. A tervnek a realizálása a városvezetés véleménye szerint nagyon kevés átalakítási munkát tesz szükségessé, tekintettel arra, hogy a téli színházban már vetítettek néma-filmeket és megfelelő elzárt vetítő kamarát már évekkel ezelőtt építettek.

A város a „színház-mozgó” létesítésénél nem feledkezik meg a színházi előadásokról sem és érdekes megoldást tervez. A téli színházat csak nagy kereteket követelő előadásokra akarja a színház, vagy vendégszereplő társulatok rendelkezésére bocsátani. Például a kolozsvári opera, a bucaresti-i nemzeti színház előadásai alkalmával, vagy ha az aradi színház nagyszabású operettet akar bemutatni, amely nagyszabású díszletezést követel. A rendes színházi előadások céljaira azonban a város vezetősége át akarja alakítani a Central-mozgót, amely alkalmas lehet arra, hogy kamara-színházat létesítsenek belőle. A Central-mozgó nézőtere többszáz embert foglalhat magába és jó akusztikával bír, úgy, hogy a tervezők véleménye szerint nemcsak prózai előadások hanem operettek is kerülhetnek színre. A város oldalt egy-egy páholyt létesítené és úgy osztaná be a nézőteret, hogy a közönség akadálytalanul gyönyörködhesse az előadásban. A Central-

mozgó épületének kétharmadrészét foglalja csak el a filmszínház nézőtere. A színházi előadások és diszlektár céljaira elég hely áll rendelkezésre az épület felhasználatlan bal-szárnyán. A város tervét alátámasztja az a tény, hogy a közönség érdeklődése a színház iránt, erősen megcsökkent és nem lehet számítani arra, hogy a téli színházat, ha nem is az egész év folyamán, de az év legnagyobb részében, színház céljaira fel lehessen használni. Ezért akarják a problémát oly módon megoldani, hogy a téli színházat csak „nagy” színházi események céljaira adják át színház céljaira. A rendes előadásokat a „Central kamara-színházban” tartanák meg.

Munkatársunk ebben a kérdésben **Botioc Elek** dr. polgármestertől kért felvilágosítást, aki a következőket mondotta:

— A Central-mozgónak színház céljaira való átalakításáról tényleg szó van. Ez a terv még kezdetleges stádiumban van, de komolyan gondolunk arra, hogy a téli színház ügyét oly módon rendezzük, hogy ne álljon hónapokra üresen. Ugy akarjuk a dolgot megoldani, hogy a színházi előadások zavartalan lehetőségét biztosítsuk és a téli színház kellő kihasználása számára is módot teremtsünk. Majd foglalkozunk az ügygyel és bizonyára találunk valami kielégítő megoldást.

Izgalmas összecsapások és heves viták a városi taksák körül Aradváros tanácsának mai ülésén

A két kereskedő-kategória. — Összetűzés Domán Sándor és a városi főszámvevő között a kereskedők üzletbérletéke miatt. — „Elszegényedett határszéli városban élünk“

Redukálták a városi illetékeket

Aradváros közgyűlése szerdán délután behatározott tanácskozás közepette foglalkozott a városi taksák ügyével. Többször viharos ellentétek szakították meg a tárgyalás nyugodt tempóját, végül azonban teljes egészében győzött az a taksá-leszállítási akció, amelyet a Magyar Párt aradi tagozata és az aradi kereskedelmi és ipari szövetkezetek indítottak. Az aradi törvényhatósági-bizottság közgyűlése szerdán délután öt órakor vette kezdetét Botlóc Elek dr. polgármester elnöklétével.

Zima Tibor volt az első felszólaló, aki a Magyar Párt álláspontját körvonalazta. Megállapította, hogy kormány ugyanakkor, amikor a városi taksákra vonatkozó törvényjavaslatot megalkotta, kijelentette, hogy az érvényben levő adókat saját maga túlmagasaknak tartja és intézkedni fog leszállításukra nézve. Ezt az ígéretet a kormány nem teljesítette. A földadót, a házadót, a szabadfoglalkozásúak adóját, sőt még a globális adót is leszállította, de a kereskedők és iparosok adóidőhöz már nem nyúlt. A súlyos helyzetben levő kereskedő terhelt nem csökkentették, ami ahhoz vezetett, hogy

ma csak két kereskedelmi osztályt lehet megkülönböztetni: az egyik, amely még nem volt fizetésképtelen és a másik, amely már dőlt ezen a procedurán.

Az állam nemcsak fenntartotta a kereskedők és iparosok magas adóterheit, hanem még aránylag husz százalékkal emelte is.

A város költségvetését 130 millióról 65 millióra szállította le. Miután a taksák a városi jövedelem legnagyobb bevételi forrásait képezik, magától értetődő lett volna, hogy ezeket az illetékeket is a felére szállítsák le. Ennek az ellenkezője következett be, mert a taksák bevételét 23 millióról 27 millióra emelték.

A szónok végül hibáztatja a város vezetőségét azért, mert a parlament által megszavazott törvényt betűszerinti szövegében és maximális díjszabásában vette át a szabályrendeletekbe, nem is próbálta az aradi viszonyokhoz alkalmazni. A város vezetőségétől megértést és méltánvosságot kér a nehéz helyzettel küzdő lakosság iránt.

A különböző szakaszokhoz Ursu János dr. majd Domán Sándor szóltak hozzá. Az egy-szobás butorozott lakások után a város vezetősége tíz százalékos illetéket akart kivetni. Vicas Gyula dr. az osztrák főváros példáját hozta fel. Kerpel Izsó melegen pártolja az egy-szobás butorozott lakások adómentességét. Többek hozzászólása után úgy döntöttek, hogy csak akkor engedélyezik a butorozott szoba taksamentességét, ha a főbérlet csak két szobás lakással rendelkezik.

A közgyűlés legizgalmasabb tárgyalási pontja következett ezután. Az üzletbérek és helyiségek utáni illeték nagy vitára és több összetűzésre adott alkalmat. Két kategóriát állapított meg a javaslat. A nagyobb vállalatok, kereskedők és ipariüzemek 15 százalékos, a kisebbek 10 százalékos illetékkel terheltek, hogy fizessenek a közgyűlés elé terjesztett javaslat szerint. Dacára annak, hogy a tanácsstagok legtöbbször ezt a javaslatot elfogadta, mégis nagy és heves vita keletkezett. Berzovan János főszámvevő azt állította, hogy a kereskedők harminc százalékos taksákat is fizettek, a csökkentés ezért 50 százalékos taksákra teszt ki.

— A kereskedők sohasem fizettek harminc százalékos taksákat — kiáltotta Domán Sándor — husz százalékos taksák a legmagasabb.

— A kereskedők igenis fizettek a harminc százalékos taksákat — kiáltotta vissza Berzovan főszámvevő.

Domán Sándor erre visszakialtotta: — *Állítom, hogy sohasem fizettek harminc százalékos taksákat.*

— *Akkor a főszámvevő ur minden valószínűség szerint hazudik!* — kiáltotta emelt hangon Botlóc polgármester.

Ez a kis intermezzo nagyon felkavarta a hangulatot és a tárgyalások izgalmas atmoszférában folytatódtak.

Reinhart Gyula kijelentette, hogy a taksákat a főváros viszonyaihoz szabták.

— *Mi egy elszegényedett határszéli városban élünk!* — kiáltotta — ahol más az élet, mint Bucurestiben. Temesvár nyolc százalékra szállította le az üzletbérek taksáját. Nekünk is követni kell a temesvári példát. Ne akarjuk tönkretenni azokat is, akik még élnek.

Domán Sándor: Temesvár nem nyolc, hanem hat százalékra csökkentette az üzletbérek taksáját. Nekünk itt a tanácsban, a kereskedők és iparosok érdekeit kell képviselnünk.

Botlóc dr. polgármester: Nekünk nem a kereskedőket és iparosokat, hanem a város érdekeit kell képviselnünk.

Somló Ármán dr.: *Nem osztom a polgármester ur véleményét. Nekünk nemcsak a város érdekeit, hanem a lakosság érdekeit is képviselnünk kell, akik között a kereskedők és iparosok is vannak.*

Heves vihar keltkezik újból. Amikor a vihar lecsendesedett, hozzákezdtek a taksák további tárgyaláshoz. A temetési illetékek, a szolgazemélyzet utáni illeték, az ebadó, az építkezési taksák redukált formájában vált jogerőssé. A kataszteri illetékeket csak erre az esztendőre szavazták meg.

Letartóztatták a dési katonazenekar három újabb tagját

a főhadnagy-karmester meggyilkolása ügyében

Ot zenész fantasztikus rablóbanda-alakítása — Sorshuzás utján jelölték ki a gyilkosokat

Désről jelentik: Részletesen beszámoltunk arról a borzalmas gyilkosságról, amelynek áldozatát Andreescu főhadnagy-karmestert vasárnap temették el az egész város részvéte mellett. A gyilkosok közül, mint ismeretes, Dolhan János zenekari szakaszvezető öngyilkosságot követett el, míg a másik, Tiorean Manoilă zenész vizsgálati fogságban várja további sorsát. Az ügy legújabb szenzációjaként

a katonai ügyészség ma letartóztatásba helyezte az Andreescu által vezetett zenekar tagjai közül Saserman szakaszvezetőt, Campian János zenetanulót és Muresan Jánost a gyermekzenészek csoportjának tagját.

Az ellenük emelt vád szerint a három letartóztatott a két gyilkossal együtt határozta el a büntetést. Az öt zenész többször tanácskozott arról, hogy rablóbandát alakít. Mindegyikük möhön vásárolta és olvasta a detektivregényeket és rablótörténeteket. Legutóbbi tanácskozásukon úgy határoztak, hogy elsősorban a zenekar vezetőjét gyilkolják meg és rabolják ki. Ellopják a tiszt pénzét, arányóráját és ezzel az alappal szervezik meg rablóbandájukat. Sorshuzással választották ki maguk közül azt a két zenészt, akiknek a rablógyilkos-

Tűzvész áldozata lett Marokkó legtermékenyebb kerülete

Tizenkét község és öt farm pusztult el — A sivatagba menekültek a megrémült arabok

Párisból jelentik: Borzalmas tűzvész pusztított a Marokkóban lévő Kenitra-kerületben. Marokkónak ez a területe régi falvakból áll és a gyúlékony anyagokból épült házak közel egymás mellett épültek, úgy, hogy

a tűzvész az egész tartományt ugyszólván hamuvá változtatta.

A falvak szerencsétlen lakói, többnyire arab bennszülöttek kétségbeesetten menekültek a sivatagba, ahol élelem nélkül, a legnyomorúságosabb helyzetben vannak. Az első jelentések 31 halottról és 275 sebesültről számolnak be.

A tűzvész annyira megrongálta a telefon- és táviróvonalakat, hogy lehetetlen volt összeköttetést kapni a katasztrófa áldozatává esett falvakkal. A kiküldött mentőcsapatok helyreállították a telefon- és táviróösszeköttetést az elpusztított falvak és posta-állomások között. A szerencsétlenségek színhelyéről pontos jelentések érkezhettek, amelyek szerint az oltási munkálatok csak nagyon lassan, óriási nehézségek közepette haladhatnak előre. A tüzet ugyszólván lehetetlen volt megközelíteni, mert a bennszülöttek náddal fedett kunyhói hatalmas lánggal égnek.

A tűzkatasztrófa által elpusztított terület 40 négyzetkilométert tesz ki: öt farm és tizenkét község esett a lángok martalékául. A tűz egyes helyeken olyan rettenetes erővel tombolt, hogy a szikrák egymástól kilométer távolságokra pattantak és több kilométeres körzetben gyújtottak lángra újabb falvakat. Marokkó kormányzója egyébként meglátogatta a kórházakban fekvő sebesülteket, akiket a mentő-expedíciók szedtek össze élen-szomjan. Kenitra pusztulása hét szűk esztendőt jelent Marokkóra, mert ez a terület nemcsak Marokkó, de az egész Afrika legtermékenyebb gabonatermő földje volt. A lángok hatalmas, felbecsülhetetlen értékű búzakészleteket hamvasztottak el.

ságot el kellett követniük. A sorshuzás Dolhan János szakaszvezetőt és Tiorean Manoilă közlegényt jelölte ki a rettenetes szerepre. A büntetést elkövetésének kedvezett az a körülmény, hogy július 13-ról 14-re virradó éjszaka Désen riadókészültségben állt a helyőrség, mivel a medgyesi lángok visszifényét az első órákban nem tudták mire magyarázni. Dolhan János szakaszvezető egyébként saját kívánságára a karmesternél lakott, azon a címen, hogy annak szabadságon levő tisztiszolgáját helyettesíti. Éjszaka, amikor a főhadnagy már elaludt, a nyitott ajtón keresztül besurrant hozzá a két gyilkos. Tiorean még darcot is vett magára. Az alvó katonatisztet összeszurkálták bajonettjükkel. A többi részletek már ismeretesek.

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: ROME EZPRESS. Nagyszerűen felépített, mestersen megrendezett kalandkép. Főszerepekben: CONRAD VEIDT és ESTHER RALSTON.

SELECT MOZGÓ: F. P. I. nem válaszol! Főszereplők: HANS ALBERS, SYBILLE SCHMITZ és PAUL HARTMANN.
JÓN: Dr. MIRAKEL, főszerepekben LUGOSI BÉLA.

HIREK

Portré

Este tíz óra. A zsufolt autobuszra másodmagával karcsu, keskenyvonalu asszony szállott fel. Így is lehetne mondani: felrepült. Olyan, mint egy eleven divatkép egy divatújságból. Vörösarany haj, kis barna kalap, drapp kabátka, magassarku cipő. Azt mondja a másik hölgynek:

— Részemről szívesebben mennék gyalog.
— Isten ments! Nagy út!

— Á, semmi! Egy órai gyaloglást meg sem érzek.

Ez a hölgy már nem fiatal, sőt. Körülötte fiatal generáció, azért senki se ismeri. De aki érti, enélkül is megcsodálja rajta a női öltözködésnek nemcsak az izlését, hanem azt az egész csodálatos türelmet, művészetet, fáradságot és rejtett, titkolt szenvedést, amellyel naponta felépíti külsejét az a nő, akitől az idő a maga legértékesebb ajándékát: az ifjúságot, már könyörtelenül visszavette. Szerencsére, a divat és a kor szelleme erősen segítségükre van az ifjúságát veszített nőknek.

Ha egy szobrász vagy festő meg akarná örökíteni ennek a kornak és divatjának kedvesen könnyelmű, elegáns szabadosságát, aligha találna tökéletesebb modellt e nagyszerű és a maga bájában felülmúlhatatlan művésznőnél. Már nem szerepel színpadon, de az életben tovább játsza azt a szerepet, amit Jósorsa kiosztott számára. Az örökifjúságot, a nagyszerű egészséget és azt a derűs, nagy életkedvet, ami iskolanélküli lehetne a huszesztendő életuntaknak. Ez az elhalványultak is ragyogó színtestje egy ragyogó multnak, megmutatja, hogyan kell elhaladni az idő mellett dallal az ajkon és az élet vidám, gyakorlati szellemének tánclepedéseivel. Nem nézni epekedő szemmel az után, ami nem tér vissza, ami relativ, abban nem látni, hogy abszolút és az illuziók örök fényét ragyogtatni maga körül.

Valaki sugja róla:

— Mindig vidám, mindig fiatalos, elegáns, kedves, kellemes. Csinosítja önmagát, az otthonát: terve van, programja van, mint ha most indulna felfelé. Nem akar szomorú dolgokra gondolni és nem akar róla tudni, hogy elmegyünk mindörökké, mint ahogy a többiek elmentek. Van benne valami gyermek, gondtalan könnyelműség. Olykor eljár metafizikai előadásokra. Aki ezen mosolyog, arra olyan bájoszigorúan néz, mint a gyerek, aki a kisebbeknek fizikai előadást tart.

Hát nem mesterünk abban mindannyiunknak ez a ritka asszony: hogy aki nem nézheti tulemelkedett szilárd ésszel az életet, az legalább nézze kíváncsi érdeklődéssel és úgy, ahogy a sors kinek-kinek adja? I. T.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Meleg és jobbára derült idő várható.

— **Dr. Lakatos Ottó plébános csütörtökön egy hónapi szabadságra utazik.** Az aradi katolikus hívek népszerű plébánosa nyári szabadságát arra használja fel, hogy meglátogassa a budapesti Császár-fürdőt, ahol kipihen az esztendő fáradságait. Dr. Lakatos Ottó csak augusztus közepén tér vissza ismét Aradra, hogy átvegye a plébániai ügyek vezetését. Távollétében Szabó Gábor plébániai irodavezető látja el dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök utasításai szerint a plébánosi teendőket.

— **Az aradi postafőnök szabadságon.** Pop Victor aradi postafőnök csütörtökön megkezdi kéthetes szabadságát. A postafőnököt távollétében Nedela titkár helyettesíti.

— **Turnuszeverinnél épül fel az új Duna-híd.** Bucurestiből jelentik: Franasoviciu Richárd volt liberális miniszter Turnuszeverinben kijelentette, hogy az uralkodó kívánsága is az, hogy Turnuszeverinben építsék fel az új Duna-hídat Jugoszlávia és Románia között és ez a kívánság teljesedni is fog.

— **Szabadságra helyezték Siancu kapitányt.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék vádpancsa ma délután szabadságra helyezte Siancu kapitányt, Tischler Mór fa-termelő merénylőjét. A kapitány ma délután már el is hagyta a fogházat.

— **Gőzcsők összeütközése a La Manche-csatornában.** Londomból jelentik: a La Manche-csatornában uralkodó sűrű, nehéz köd következtében egy Mimi Horn nevű német gőzcső összeütközött egy angol shonerrel. Az ötezer tonnás német gőzcső teljes erővel ment neki az Elis Drew elnevezésű nyolcszáz tonnás angol shonernek és mindkét hajó annyira megsérült, hogy elsüllyedt. A legénységet azonban sikerült megmenteni, így emberéletben nem esett kár. Számos hajó vált az éjszaka folyamán baleset áldozatává a La Manche-on az áthatolhatatlan köd miatt. Egy kirándulóhajó, amelyen kilencven utas tartózkodott, szintén szerencsétlenül járt a Bristol-csatornában. Több hajó erősen küzdött a viharral és alig tudott megmenekülni a baleset elől.

— **Letartóztattak egy kémkedéssel vádolt amerikai káplárt.** Newyorkból jelentik: Coloni jelentés szerint egy Osmani nevű amerikai káplár, az Egyesült-Államok hadseregének katonája értékes térképeket és tervrajzokat szolgáltatott ki a japánoknak. Osmani egy Tahara nevű japán kémnek a Panama-csatorna erődítményéről készült tervrajzot, valamint értékes iratokat és rajzokat adott át. A káplárt letartóztatták, de tagadja, hogy kémkedett volna. Osmani fölött augusztus 2-án ítélik a haditörvényszék.

— **Elhalasztották a sztratoszféra-repülést.** Csikágóhól jelentik: Jean Piccard, a rossz időjárás miatt elhalasztotta sztratoszféra-repülését. A start azonban megtörténik, mielőtt az idő jobbra fordul.

A gyaloghíntő alkonya

Tokióból jelentik, hogy: míg 1917-ben az egész nagy város területén 16 autó és harmincezer gyaloghíntő volt, addig az idén az autók száma 25.000-re emelkedett, a gyaloghíntőké pedig kétezerre csökkent. Ugylátszik, hogy a gyaloghíntő, a riksa, (teljes nevén: a „Djin-rik-sa“) lassankint eltűnik a régi Yeddo zerguzos uccáiról. Pedig az volt az egyetlen óségi közlekedési eszköz, csakugy, mint a vízen a lapos japáni csónak a „sampan“. A riksa emberfogó volt, gyorslábú „djin“ volt elébe fogva, aki nekiiramodott az idegennel vagy a gazdag bennszülöttel a papirhazacska között. Nagasaki vagy Hakodate uccáin végig. Jellegzetes, óségi formája ennek a kis kocsinak hozzá tartozott a régi Japán képehez, Pierre Loti, amikor partraszállott Japánban, első útja az „Ugró varangy“ című teaházhoz vezetett, ahol már várta Krizantém kisasszony az ő későbbi felesége. Akkor még nem tudta, hogy a vidám fickó, aki a riksaiba volt fogva, később az ő rokona lesz, mert a kis Krizantém unokatestvére volt. Érdekes, hogy éppen Pierre Loti írja Japánról szóló könyvének első lapján: „Elkövetkezik majd az idő, amikor nem lesz érdemes utazni, mert a világon mindenütt egyforma házak, uccák, kikötők és közlekedési eszközök lesznek.“ Ez a megállapítás szomorúan beigazolódik azzal, hogy a modern technika napról napra elhomályosítja a szép, romantikus idők egy-egy poétikus színtestjét. A japán gyaloghíntő is, az operettek kedves közlekedési eszköze, régi yeddói virágkorzók színes virágkosara is nemsokára emlék lesz, muzeumi tárgy, amelyről csak egy-két divatjamult operettmuzsika fog csupán mesélni.

— **Eljegyzés.** Kohn Boriska és Mikó Pál jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Elfogta az aradi rendőrség a pécska-uton talált tárgyak tolvajait.** Hirt adtunk tegnapi lapszámunkban arról, hogy egy rendőr hétfőről-keddre virradó éjjel megállított egy, a pécska-uton haladó kocsit. A kocsi tartózkodók legrágtak s elmene kúltak, hátrahagyták azonban a holmijukat, ami később derült ki, hogy Vancie János szederhádi gazdától származik. A szederhádi gazda egész lakását kifosztották a veszedelmes betörők. A mai nap folyamán az aradi rendőrség őrizetbe vett egy cigány családot, akik a keresztkérdések sulya alatt csakhamar bevallották, hogy ők követték el Szederhátan a betörést. A cigányokat Bogdan Kata, Bogdan Anna, Bogdan Tílo, Ciobean István és Bogdan Albnak hívják. A gazda, akitől loptak, azt állítja, hogy a holmi nagyrészt nem találta meg a rendőrség, az a vélemény alakult ki, hogy azokat valahol még az éjszaka folyamán elhelyezték.

— **Halálozások Lippán.** Hétfőn hajnalban meghalt Lippán nemes kis- és nagymarjai Molnár Aladár, volt kereskedelmi iskolai tanár 55 éves korában. Molnár Aladár az impériumválozóság nagy szerepet játszott Lippa társadalmi életében, de mivel esküt nem tett, visszavonult és csupán szőlőbirtokának élt. Halálát kis- és nagymarjai Molnár Gyula vaskereskedő bátyja, Aranka és Ilka nővérei, Gyula és László unokaöccsei gyászolják. Temetése kedden délután ment végbe óriási részvét mellett. — Hétfőn délután elhunyt Lippán Eppeldauer György nyug. járásbírói irodaigazgató 66 éves korában. Halála az egész városban osztatlan részvétet vált ki, mert Eppeldauer maga volt a megtestesült jószág és humor. Özvegyén kívül első házasságából származó két leánya gyászolja. Temetése szerdán délután lesz.

— **Főbelötte magát egy bucaresti-i pénzügyi ellenőr.** Bucurestiből jelentik: A Cismighiu parkban ma hajnalban Vasiliu rendőrkomiszárus holtan találta Bon nevű 55 éves pénzügyi ellenőrt, aki az éjszaka folyamán revolverrel főbelötte magát. Zsebeiben egyetlen fillért sem találtak, csupán egyetlen bucsulevél volt nála, amelyet feleségéhez intézett.

— **Kommunista szervezetet lepleztek le Constantában.** Constantából jelentik: A constantai rendőrség nagyobb kommunista szervezetet fedezett fel, amelynek tagjainál tartott házkutatások alkalmával számos titkos dokumentumot, röpiratot és kompromittáló irást találtak.

— **A rádiódíjak fizetése.** Beszámoltunk arról, hogy a bucaresti-i rádiótársaság a rádiódíjak szedésével Arad-, Temes- és Hunyadmegyékben az Aradi Általános Takarékpénztárt bizta meg. Az aradi postafőnökség most annak közlésére kért fel bennünket, hogy a posta rádió-osztályánál is fizethetik továbbra is a rádió-díjakat, mert a rádiótársaság összekötése a postával nem szűnt meg a hátralékos díjak beszedésének koncesszionálásával kapcsolatban.

— **Megszűnt az árvízveszély Lippán.** Napokkal ezelőtt a Maros oly rohamos emelkedést mutatott különösen Lippánál, hogy a város lakossága a legnagyobb aggodalommal volt eltelve és a hatóságok minden óvintézkedést megtettek az esetleges veszély elhárítására. Az Erdélyből jelzett egy és fél méteres emelkedés megérkezett, előntötte a piacteret és a mélyebben fekvő részeket s a külvárosok lakosai biztosra vették, hogy másnapra házaik ujból víz alá kerülnek. Milyen nagy volt azonban mindenki meglepetése, midőn a vasárnap este félelmetesen továbbrohanó ár hétfő reggelre jó egy métert apadt, sőt a víz még az előntött részkről is lehúzódott az éjszaka folyamán. Ezzel tehát a árvíz veszedelem megszűnt, mert Erdélyből érkezett jelentések szerint ott is állandó a víz apadása.

— **Akiknek a szív működése rendetlen,** erőködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet. — Szívszakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József viz szívelvezsírósodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.

— **Megielegbette a város az autobuszokra kivetett adót.** Az aradi pénzügyigazgatóság a városi gépjárműket minden egyes autobus után évi 8000 lej adóval terhelte meg. Miután ez évenként 160.000 lejes kiadást jelentene, a város vezetősége megielegbette a döntést. Felelősségében a város megállapítja, hogy az autobuszüzem nem képez magánvállalkozást, hanem hatósági intézmény jellegével bír. A kivetett adó törlését kéri ezért a város.

A hivatás

Hivatalfőnök: Mivel szokott foglalkozni?

Uj alkalmazott: Ures órámban népszerű dalokat szerzek.

Hivatalfőnök: Helyes, akkor a másolási osztályba helyezük.

Valuta, deviza nem kell, csak lej.

Utlevél nélkül is pompás gyógyhely:

VATA DE JOS (Alváca)

kénes, szénsavas högyógyfürdő.

Lakást, fürdőt, reggelit, ebédet és vacsorát

már 100.— lejért kaphat.

Prospektust készséggel küld az IGAZGATÓSÁG.

2106

— Péntekig felfüggesztették a grivital per tárgyalását. Bucurestiből jelentik: A grivital per mai tárgyalásán Niculescu ügyvéd azt az előterjesztést tette, hogy csütörtökön függeszék fel a főtárgyalást, hogy a védőknek idejük legyen az iratok tanulmányozására. Hotineanu ügyész hozzájárult a javaslatához, amelyet a bíróság is magáévá tett, úgyhogy ma a vádirat felolvasásának befejeztével felfüggesztették a tárgyalást, amelyet csak pénteken folytatnak.

— Dolgozik a bomba Spanyolországban. Madridból jelentik: A „Mendez Nunez” spanyol cirkálón, amely a cadizi kikötő előtt horgonyoz, robbanás történt. Meggyulladt a petroleumtartály és a robbanás szétvetette a gépet. Egy matróz meghalt és többen életveszélyesen megsebesültek oltás közben. Az Ebro folyón átvezető vasuti hidat Saragossa mellett ismeretlen tettesek bombával felrobbantották. A vasuti forgalom hosszú ideig szünetelni fog.

— Hat utassal a tengerbe zuhant egy vizi-repülőgép. Athénből jelentik: Egy vizi-repülőgép, amely két utassal és a repülőállalat négy alkalmazottjával Rodosz szigetére volt útban, nem érkezett meg a rendeltetési helyére. Hír szerint a gép utközben a levegőben kigyulladt és Syra szigete közelében a tengerbe zuhant. Pyreusból egy görög torpedó-ülőzőt küldtek ki a gép felkutatására.

Ravasz...

Autókereskedő: Uram, ez egy olyan autó, egy olyan remek gép, amellyel bejárhatja az egész világot.

Vevő: Melyiket kérem, melyiket? Ezt itt, vagy a másikat?

— Baleset érte Magyarország új koronaörét. Monorról jelentik: Teleki Tibor grófot, az újonnan megválasztott koronaöröt, tegnap délelőtt baleset érte. Teleki gróf fiának, Teleki József grófnak társaságában lovagolt ki, Lova megbotlott egy kévében a tarlón s a koronaör oly szerencsésen esett le, hogy csak fején és nyakán szenvedett sérüléseket. Sérülése könnyebb természetű.

— Porráégett egy trollo passió-színház. Innsbruckból jelentik: A bajor határhoz, közel levő Erl-ben ma éjszaka tűz támadt, amely rövidesen átterjedt a passió-színház óriási nézőterére és az egész faépületre. Néhány óra alatt a hatalmas építmény teljesen leégett, a külső falak pedig beomlottak. Az éjszakai órák ellenére, rövidesen nagy tömegek érkeztek a környező helyekről, de Kufsteinből is, az óriási tűz színhelyére. A kár 200—300.000 schilling.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrküülések, kelések, furunkulusok esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését.

— Kommunista vád egy lengyel cionista egyet ellen. Varsóból jelentik: Szerdán házkutatást tartottak a Poale Cion helyiségében, mivel az egyesület ellen az a gyanu merült fel, hogy erősen kommunista befolyás alatt áll. A házkutatás alkalmával számos terhelő adatot találtak és ezért a szervezet ötven tagját letartották. Előreláthatólag rövidesen sor kerül az egyesület feloszlására is.

— Női büntársai is voltak a budapesti rablótámadás tettesének. Budapestről jelentik: A tegnapi vakmerő rablótámadás ügyében, amelyet Krasai Jenő állás nélküli magántisztviselő követett el, amelyről mai lapszámunkban megemlékeztünk, a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot. Karsai Jenő mai kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy tettét öccsével együtt követte el. A délelőtt folyamán előállították a rendőrségre Karsai öccsét is, aki azonban tagadta, mintha a támadásban részt vett volna. A két testvért a rendőrségen holnap szembesíteni fogják. A tanuk szerint a rablótámadás idején több nő is tartózkodott a közelben, akik közül az egyik rémülten kapta szeméhez a kezét, amikor az elfogott és megbilincselte Karsait meglátta, majd pedig elrohant. A hatóságoknak az a véleménye, hogy Karsainak női büntársa is volt és ezért ebbe az irányba is kiterjesztették a nyomozást.

Strandolás előtt

szórtelenítse magát, ápoltassa arcát, hosszabb tartózkodás a napon, a Maros vize lokozottabb arcápolást igényel.

Keresse föl a

PILISINÉ

kozmetikai szalont

Bul. Reg. Maria 15. Verbos-ház, ahol díjtalanul megtanítják, miként védje arcát a strand idején alatt.

LEGGUJABB

Meghalt Péchy Erzsí, a hírneves magyar primadonna

Lapzárta kor jelenti tudósítónk: Ma este 11 órakor a Verebély-klinika egyik csendes szobájában Péchy Erzsí megváltotta szenvedéseitől a halál. A legszebb szöke magyar primadonna, aki még néhány hónap előtt is egyike volt a főváros ünnepeit kedvenceinek, fiatalon, karrierjének tetőpontján olyan súlyos betegséget szerzett, amely a végzetet jelentette számára. Péchy Erzsí ugyanis — mint ismeretes — körülbelül két és fél év előtt autóbalesetet szenvedett és ez alkalommal súlyosan megsebesült. Sebei elrökosodtak és hiába volt minden orvosi erőfeszítés, nem tudták megmenteni az életnek.

Péchy Erzsí karrierje olyan hirtelen emelkedett a magasba, hogy a kezdet nehézségeiről nem sokat tudunk. A klasszikus, néha operai magaslatokon álló komoly operett-műfajt bátran mondhatjuk, hogy ő vitte népszerűsége. Operai nivón álló hangja nagyszerűen érvényesült az Offenbach-operettekben és mint

Szép Heléna országhatárokon túl is elismert volt. Aradon több ízben vendégszerepelt és az aradi közönség annyira szívébe fogadta őt, mint talán egyetlen operett-színésznőt sem.

Néhány hónap előtt súlyos betegsége annyira hatalmába kerítette, hogy be kellett szállítani a Verebély-klinikára, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Péchy Erzsí nagyon bizott felépülésében, bár orvosai nem sok reményt fűztek már életéhez. Súlyos betegségéhez az anyagi gondok is hozzájárultak, hiszen Péchy Erzsí betegsége miatt kénytelen volt visszavonulni a színpadtól. A múlt héten Garden-partyt rendeztek Budapest neves művészei és művésznői Péchy Erzsí javára és a befolyt tekintélyes összeget át is adták a művésznőnek. Azonban ez már nem segíthetett Péchy Erzsín, aki ma este 11 órakor családja körében kiszenvedett. Halottas ágya mellett férje, báró Garibaldi Leo és közvetlen hozzátartozói állottak, akik mélyen lesújtva fogadták az elkerülhetlent.

Kényszerleszállást végzett Szibériában az amerikai óceánrepülő

Moszkvából jelentik: Willy Post amerikai óceánrepülő Buglevo mellett kényszerleszállást végzett. A gép simán szállt alá és úgy a pilóta, mint a gép sértetlenek maradtak. Willy Post

— Trockij Franciaországba költözik. Isztambulból jelentik: Jólétesült török forrásból származó hírek szerint Trockij letelepedési engedélyt kapott a francia kormánytól és ennek alapján véglegesen Franciaországba költözik.

— Biztosítják a városi autbuszokat. Arad városa hat autbuszát be akarja biztosítani. A város versenytárgyalást hirdetett és július 27-én dönt a beérkezett ajánlatok sorsa felett.

— Tragikus halált halt litván repülő hulláját átszállították a német határon. Königsbergből jelentik: Ma délelőtt 11 óra 55 perckor a devaui repülőterre megérkezett az a repülőgép, amely Soldinál szerencsétlenül járt két litván pilóta koporsóját hozta. A repülőtéren a katonaság és az S. A. alakulatok diszörséget állítottak, majd pedig a hivatalos részvétnyilvánítás után a repülőgép 14 óra 55 perckor Kovno felé folytatta útját.

— Tűzriadalom segítségével menekültek el az üzletből a falbontó betörők. Budapestről jelentik: A Garay-ucca 30. számú ház egyik üres üzlethelyiségét az éjszaka betörők felnyitották és azon át falbontás után bejutottak Altmann Rudolf ruhakereskedő üzletébe. Felfeszítették a kasszát, de csak 40—50 pengő készpénzt találtak benne. Utána el akartak menekülni, de félték, hogy észre veszik őket, mert közben kivilágosodott. Ujszerű trükkkel segítettek magukon. Az üzletben meggyújtottak egy rongydarabot és a redőny alatt az egő rongyot kidugták, hogy az uccai járókelők azt higgyék, hogy tűz van az üzletben. Néhány perccel később csakugyan tűzriadalom támadt. Felnyitották a redőnyt. Az üzletben nagy volt a füst, a betörőknek sikerült kijutniuk a nyitott redőnyön keresztül, anélkül, hogy észreventék volna őket. Az üzletben találtak egy aktatáskát, amelyben betörőszámok voltak. A rendőrség keresi a betörőket.

kijelentette, hogy a rossz légköri viszonyok miatt volt kénytelen leszállani. A rövid ideig tartott vihar után az óceánrepülő azonban újra felemelkedett és továbbfolytatta útját. Buglevo 1100 kilométernyire van Chabarovtól.

— A temesvári postalgazgatóság közli az érdekeltekkel, hogy az aradmegyei Sagul község postafőnöki állása üresedésben van. Mindazok, akik a feni állást betölteni kívánják, kérvényeiket 1933. augusztus 1-ig bezárólag a temesvári postalgazgatósághoz adják be. A postafőnökségi állás betöltésére vonatkozó feltételek az összes aradi postahivatalokban megtudhatók.

— Arad egész társadalma lázas érdeklődéssel néz elébe a július 23-iki, vasárnapi parkünnepélynek, mert az Izbanda egyesület a múlt évben is oly szenzációt produkált, hogy az idei parkünnepélye is hatalmas látogatásra számíthat. A rendezőség ez évben nagy súlyt helyez arra, hogy a gyermekek részére egész délután látványosságok és szórakozások sorozatát teremtsen meg, úgy, hogy minden szülő igazi élvezete lesz, hogy gyermekének ezt juttathatja. Este a kioszkban, ezer színes lámpa fényénél nagy bál lesz, amely a táncolni vágyó ifjúság nagy érdeklődésére számíthat.

— Az aradi Háztulajdonosok Szindikátusának választmányi ülése. Az aradi Háztulajdonosok Szindikátusának választmányja holnap, csütörtökön este hét órakor dr. Steinitzer Pál a Szindikátus titkáranak irodájában gyűlést tart.

— Majdnem minden női betegségnek a higiena elhanyagolása az oka. A modern higiena megköveteli a reggeli és esti mosdást. Ha azonban ezt csak melegvízzel végzi, nem elegendő. A vízbe Gyraldose-t kell tenni s akkor fertőtlenítő és megnyugtató hatása lesz. A Gyraldose tehát ne hiányozzon a nők intim toalettjéből.

* URANIA *

Renoválás miatt
ma
nincsen előadás

SPORT KÖZLÖNY

Nagyszabású körmérkőzést rendez az AAC az „ezüst kapu”-ért

Háromfordulós mérkőzésen találkozik az AAC, AMTE, ATE és Olimpia az értékes trofeáért

Az AAC ujonnan felépített pompás portáljának felszentelésével kapcsolatosan nagyszabású, pontokra és gólarányra menő körmérkőzést rendez, aradi csapatok bevonásával, amely csütörtökön, július 20-ikán, vasárnap, július 23-án, végül július 30-ikán, — három fordulóban — kerül lebonyolításra. Csütörtökön az első fordulóban a következő párosításban állnak fel a csapatok:

5 órakor: Olimpia—AMTE, bíró: Pálfi.
7 órakor: AAC—ATE, bíró: Polareczky.

A mérkőzésre a csapatok a legjobb összeállításban állnak fel, miután valamennyi csapat ambicionálja az értékes „ezüstkapu” megnyerését. A mérkőzéseken a résztvevő egyesületek megállapodtak, hogy az átigazolás

alatt lévő játékosok is szerepelhetnek, természetesen azok a játékosok, akik a tornán nem résztvevő egyesületekből kérték átigazolásukat, az AMTE, AAC, ATE, vagy Olimpiába, csakis az illető egyesületek játékgengedélyével játszhatnak.

Az AMTE valószínűleg a TAC ellen győztes együttesét küldi harcra, míg az Olimpiában a katonaságtól visszatért Cuiedan és Buday is szerepelnek. Az AAC komplett együttesét fogja kiállítani, a sérült Puskás helyén az AMTE-ből átment Schöfferral, míg az ATE-ban néhány másodosztályú csapatból jött kiváló játékos, valamint az Unirea Nagy-ja fognak játszani. A mérkőzések iránt, amelyek az AAC Török Gábor-uccai pályáján kerülnek lebonyolításra, sportkörökben nagy az érdeklődés.

Páratlan érdeklődéssel várják Aradon Pelle István tornászvilágbajnok bemutatkozását

Az ATE mintacsapata szorgalmasan készül a díszturnára

Mint már előbbi híradásunkban jelentettük, az ATF augusztus elsején, a Nvári Színkörben nagyszabású díszturnát rendez, melyre meghívást kapott Pelle István, a losangelesi olimpiász kétszeres tornász-világbajnok, aki gyakorlatával bámulatba ejtette a szaköröket.

Nem lesz érdektelen ismertetni azt a statisztikát, amelyből kitűnik, hogy Pelle Istvánnak kik voltak riválisai a világ nagy versenyén és kiket győzött le. Az egyéni összetettversenyben (nyújtó, ló, korlát és gyűrű) Neri olasz, Savolainen finn, Letora olasz és Hambold amerikai tették próbára tehetségét, lovon abszolút uralta vezető pozícióját s itt Bonoli olaszt és Jochim amerikait szorította maga mögé. Korlát-on legnagyobb ellenfele Neri olasz volt, de Neroma finn és Savolainen finn kénytelenek voltak tudása előtt meghajolni. Műszabadyakorlatai közül az egykaru kézfűzést sem Neri, a híres olasz, sem a feltörő teletsgű Miež (Svájc) nem tudták megközelíteni.

Min: a ló- és műszabadyakorlatok világbajnoka, a többi tornaszereken is játszi könnyedséggel dolgozik és bámulatos nyugalommal véghezvitt gyakorlataival, lenyűgöző hatást vált ki. A díszturnát páratlan érdeklődéssel várják és az ATE mintacsapata szorgalmasan készül a tornára.

A Victoria vezet a Titanus-vándordíjban

A Titanus által alapított vándordíjas mérkőzések vasárnap vették kezdetüket és az első forduló hatalmas meglepetése a Victoria győzelme volt a Titanus felett. Az Egyetértés legyőzte a másodosztályú bajnok Vulturult, míg a Juventus játék nélkül szerzett két pontot, a meccsen meg nem jelenő AVMSE-től. Az első forduló után, a vándordíj táblázata a következő:

1. Victoria	1	1	—	—	3	2	2
2. Egyetértés	1	1	—	—	5	4	2
3. Juventus	1	1	—	—	0	0	2
4. AVMSE	1	—	—	1	0	0	—
5. Vulturul	1	—	—	1	4	5	—
6. Titanus	1	—	—	1	2	3	—

O Bucuresti válogatottja vereséget szenvedett Ploestiben. Vasárnap Ploestiben vendégszerepelt a bucuresti-i válogatott, amely főleg második és harmadrendű játékosokból állt és a jól diszponált ploestiek 7:2 (2:1) arányban legyőzték a fővárosiakat.

O Svéd-angol uszómérkőzés. Blacknoolban a svéd vízpolócsapata 4:3 arányban győzött az angolok ellen, a 4×200 méteres gyorsuszómérkőzésben pedig 9 p. 54.6 mp. kiváló idővel verték a vendéglátókat.

Sportbirlap

a vezető sportszaklap
csütörtökön és szombaton

Ára Romániában 10 lej

1447

O Letiltotta az AVMSE egy játékosát. Az AVMSE fegyelmi bizottsága egy évi időtartamra felüggesztette Lazarescu nevű játékosának játékjogát, miután a játékos állítólag a csapat egutóbbi mérkőzésén nem fejtette ki teljes játéképességét, vagyis „lázalt”. Az egyesület vezetősége a fegyelmi bizottság ítéletét betérítette a kerületi Szövetséghez jóváhagyás végett és ha a játékos július hó 20-ig nem nyújtja be fellebbezését a szövetséghez, úgy július 29-ikén a szövetség jóváhagyja az AVMSE letiltó ítéletét.

O 4:0 arányban igazolta a Liga az Olimpia—Unirea mérkőzést. Ismeretes, hogy a tavaszi bajnoki fordulóban botrányos körülmények között félbeszakadt Olimpia—Unirea mérkőzést az alkerületi Sportszövetség 3:0 arányban igazolta és a le nem játszott idő folytatását rendelte el. Az Unirea fellebbezése folytán az ügy a Nyugati Liga intézőbizottsága elé került, amely az Unirea kérésével elmentében, aki a mérkőzés megsemmisítését és újrajátszását kérvényezte, a mérkőzést 4:0 arányban igazolta le.

O Tilden és társa Prágában. Tilden és Barness kedden Prágában játszott bemutatkozó mérkőzést. Tilden Siba ellen 6:2 6:4 7:5, míg Menzel Barness ellen 6:1, 6:2, 4:6, 6:4 arányban győzött.

O Kolozsvárt is győzött az Attila. Az erdélyi turán levő miskolci proficsapat, amely eddig valamennyi mérkőzését megnyerte Kolozsvárt sem szakitotta meg győzelmi szériáját: 1:0 félidő után 1:0 arányban győzte le az Universitaetát. A mérkőzés egyetlen góliát Zilavh szerezte, a 18. p. tizenhat méterről küldött éles lapos lövéssel. A 35. p. sajnálatos baleset történt, ugyanis Zilavh lövésébe Stanoiev dr., az Univeritate aradi származású játékos a bélép, oly szerencsétlenül, hogy a jobb lábán sáncosítottá szenved. Stanoiev dr.-t beszállították a klinikára, ahol a törött lábat azonnal gipszbe tették.

Mr. Holcimer azért jött Kanadából Aradra, mert neki odaát elég volt...

Erdekes utas az aradi állomáson. — Heves viták a taxi és egy gramofon körül, amelyben a kanadai huzza a rövidebbet

Különös látványban volt részük azoknak, akik szerda délután a budapesti gyors érkezésekor az aradi pályaudvaron tartózkodtak. Néhány perccel a gyors beutása után, megjelent az állomás kijáratánál egy közepetermetű, szőke bajszos ur feleségével és kisleánykájával. Mögöttük hordárok görnyedeztek csomagjaik súlya alatt. Minden csomag nyitva állott és benne szanaszét dobálva feküdtek a különböző ruhaneműk. Az uriember az uccára érve, nyomban energikusan rendezkedni kezdett. Lerakatta a járda szélére csomagjait és ő maga pedig taxi után kiáltott. Csakhamar előállott az autó, melynek soffőrével igen élénk vitába kezdett.

Az angol szavakkal teletűzdelt heves alkudozás alatt megnézzük az egymásra halmozott bőröndöket.

A zöldelő, pirosuló, sárgáló cédulák felírásaiból kiderül, hogy a különös idegen Mr. John Holcimer, aki most érkezett haza Kanadából, ahová évekel ezelőtt vándorolt ki.

— Hat dollár, ha mondom — hallatszik, amint keményen oda vágja a soffőrnök — csak nem képzeli, hogy ezért a kis utért többet fogok fizetni.

A soffőr azonban nem respektálta Mr. John Holcimerben az amerikai üzletembert, mert 8 dolláron alul nem volt hajlandó Szemlakig elmenni. Mr. John Holcimer hol németül, hol magyarul kezdett meggyőzni a makacs „európaít”, ez azonban nem sikerült neki. Végre is nyolc dollárban megkötötték az amerikai első európai üzletét. Nyolc dollár — mint ahogy azt később megjegyezte — még Kanadában is tekintélyes összeg.

Felesége, aki izgatottan figyelte a soffőrral való „bussinest”, nagyot lélegzett, amikor létrejött a meggyőzés. Az első meggyőzés, amelynél Amerika huzta a rövidebbet. Ezzel azonban még nem nyerték befejezést az Aradra való megérkezés kellemtelenségei.

Bármilyen leleményes és erőszakos volt a kanadai, nem tudta a ládákat beszorítani az autókba.

Végre is úgy döntött, hogy a bőröndöket és ládákat kiüresíti és csak a tartalmát önti a taxiba. Ezt olyan könnyű szívvel csinálta, mint a derek brazilok önthetik a felesleges kávéjukat a tengerbe.

A ruhákkal ilyenformán könnyen megvoltak, de ekkor jött a nehezebbik része a dolognak. Ugyanis Mr. John Holcimer egy hatalmas gramofont is hozott magával, amelyre talán jobban vigyázott, mint a dollárjaira. Senkit sem engedett hozzányúlni. A gramofont, amelyhez vagy tíz tizenöt könyv tartozott, amelyekről később derült ki, hogy tulajdonképpen a lemezeket tartalmazza, nem tudta elhelyezni. A körülállóok most már megsokasodott tömege egész komolyan aggódott, hogy netán nem jut hely a gramofonnak. Végre is megoldódott a nagy kérdés. Azt hiszem az természetes, hogy most is csak a dolláron mulott. Mr. John Holcimer egy árnyalattal sápadtabban, de elvitathatatlanul elegánsan benyult pénztárcájába és három dollárért felfogadott egy társzekeret, amely a gramofont Szemlakig volt hivatva ezért az összegért szállítani.

Miután minden ilyen szépen elintéződött és a viharok elsimultak, felhasználom a legjobb alkalmat, hogy John Holcimerrel néhány baráti szót váltsak.

Csakhamar megtudom, hogy Mr. John Holcimer Szemlakról ment ki Kanadába, hogy földműveléssel némi vagyona tegyen szert.

Mr. John Holcimer, azaz akkor még Johann Holcimer Kanadában nyomban el is helyezkedett és mint a mellékelt csomagok, dollárok és a gramofon mutatják, a vagyongyűjtés egészen jól került. Arra a kérdésemre, hogy tulajdonképpen miért is jött haza, legyintéssel válaszol:

— Elég volt!
Mr. Holcimer többet nem akart mondani. Hiába kérdezem, nem árulja el, hogy mi volt elég: a kanadai gyöngyvet, vagy a dollár, amit keresett.

Bérczi György.

LIPCSEI ŐSZI VÁSÁR 1933.

Kezdeté augusztus 27-én.

Bővebb felvilágosítást ad:

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse

vagy a tisztelői-ből megbízott: H. Eugen v. Angerbauer, Timişoara, I., Str. Gen. Praporgescu 3., I. emelet. Tel. 70.

Leszállítják a vízdíjakat Aradon

Kerpel Izsó érdekes felszólalása — Jó és olcsóbb vizet ígért a tanácsmai ülésén Tripa igazgató

Altalános érdeklődést váltott ki Arad lakosságának körében az *Aradi Közlöny* vasárnapi számának az a cikke, amelyben rávilágítottunk arra, hogy *Aradon a víz köbméterenként számított díja három, illetve öt lejjel drágább, mint Bucurestiben*, egyben pedig annak szükségességét hangsúlyoztuk, hogy *a vízdíjakat a város vezetőségének haladéktalanul le kell szállítani*. Megemlítettük azt is, hogy a vízdíjak mérséklése — a fenti motívumoktól eltekintve — annál is inkább időszerű, mert a vízművek *jelentős nyereséggel dolgoznak*, holott egy olyan városi üzemnek, amely elsőrendű közszükségleti cikket állít elő, arra kell törekednie, hogy — költségvetési egyensúlyának fenntartásával — ezt a cikket *a lehető legolcsóbb áron bocsássa a város lakosságának a rendelkezésére*.

A mai városi tanácsülésen szöbakerült a víz problémája is, a *vízdíjak leszállításának érdekében több beszéd hangzott el*, Tripa Mihály gépezemigazgató pedig bejelentette, hogy *tervezetet készített a vízdíjak leszállításáról*.

A gépezemek zárszámadásának betérjesztése során Tripa Mihály gépezemigazgató kifejtette, hogy *a vízművek 2,182.000, a gázművek pedig 169.667 lej tiszta nyereséggel, míg a jéggyár 160.000 lej veszteséggel zárták költségvetési évüket*. Egyben pedig azt javasolta, hogy a város vegye teljesen saját kezelésébe a vágóhidat. A betérjesztett számadást a városi tanács elfogadta, majd pedig

Borneas Gyula dr. volt szenátor felszólalásában annak a nézetének adott kifeje-

zést, hogy a víz árát haladéktalanul le kell szállítani.

Kerpel Izsó szintén a víz kérdéséről beszélt és többek között a következőket mondotta:

— A polgármester ur legutóbb két irányban is ígéretet tett: a víz problémájával kapcsolatban megígérte, hogy a legrövidebb időn belül sor kerül a már hírhedt aradi víz megjavítására, ugyanakkor pedig ígéretet tett arra is, hogy leszállítja a tarthatatlan vízdíjakat. Mind a két ígéret teljesítésével kapcsolatban *pontos határidőt kérek a polgármester úrtól*. Évek hosszú során át itta Arad lakossága a rossz vizet, ez a polgárság megérdemli tehát, hogy jó és olcsó vizet kapjon. Hangsúlyozom, hogy

Az aradi rendőrség nyomoz a „fekete-arany” ügyében

— Kihallgatások a rendőrségen —

Városszerte hatalmas-érdeklődést keltett az *Aradi Közlöny* mai cikke, amelyben rávilágított arra, hogy Aradon virágzó üzlet lett az utóbbi időben az aranycsempészség és ügynökök egész tömege foglalkozik üzletszerűen a tört arany összevásárlásával és Magyarországba való csempészésével. Aradon és általában Romániában grammonként 60 lejért kapható az arany. — sok esetben még 55 lejért is áruba bocsájtják megszorult emberek. — míg Magyarországon 70 lejért adnak az arany grammjéért. Kilogrammonként tehát a csempészség 10 ezer lejes nyereséget jelent az élelmes ügynököknek. Most azonban megszűnt néhány nap óta ez az üzletág. Az ügynökök ugyanis megtudták, hogy az aradi rendőrség, valamint a szigoranca élénken érdeklődik az aranycsempészek ügye iránt.

Egy konkrét esetből kifolyólag az aradi rendőrség tudomást szerzett az aranycsempészetéről és megindította a nyomozást. Napokon át folytak az ügyben a kihallgatások, anélkül azonban, hogy valamilyen konkrét eredményre vezettek volna. A kihallgatott ügynökök ugyanis kereken tagadták, hogy valaha is aranycsempészséssel foglalkoztak volna és a tagadással szemben a rendőrségnek nem állott rendelkezésére semmiféle konkrét bizonyíték, amelynek alapján őrizetbevételeket rendelhetett volna el. Csempészség esetében ugyanis szükséges, hogy a tettest in flagranti érjék és ez lenne az egyedüli bizonyíték, amelynek alapján a további eljárás folyhat. A jelenlegi esetben ez nem állott rendelkezésre és így a nyomozást — legalább is erről az oldalról — ideiglenesen le kellett zárni. Az aradi rendőrség azonban változatlan eréllyel tovább folytatja nyomozását, most már más irányban és remélhetőleg hamarosan sikerül az aranycsempészet ügyében konkrét eredményekre jutni.

Minden rendőri nyomozástól függetlenül, kétségtelen tény, hogy aranycsempészet folyt. Tény az is, hogy ma Aradon alig lehet tört aranyhoz jutni, mert az ügynökök minden módon összevásárolták a kapható aranyat. Ma már nevekről is beszélnek. Azonban a vádak alátámasztása ezidőszereint lehetetlen. Az a körülmény, hogy kipattant az aranycsempészség ügye, mindenesetre jóidőre véget vetett ennek

nem formászerinti vízdíj-leszállításról beszéltek, hanem tetemes csökkentést kérek.

Eddig kétszeres átok sújtott bennünket: drága és emellett rossz vizet kaptunk... A tények beszélnek. *Gondoljunk arra a sokszáz gyomorbeteg aradi lakosra, akik bajukat szinte kivétel nélkül az aradi víz mangán-tartalmának köszönhetik*. A polgármester úrtól megnyugtatóst kérek arra vonatkozólag, hogy ez a kétfős igazságtalanság véget ér és *Arad polgársága végre mégis jó és olcsó vízhez fog jutni*.

A felszólalásokra reflektálva Tripa Mihály gépezemigazgató bejelentette, hogy az ivóvíz minőségének a megjavítása már folyamatban van. Az aradi Astra-gyár jelenleg dolgozik azokon az új csöveken, amelyekkel a régi, mangános csőhálózatot kicserélik. Az új csövek lefektetésének munkája szeptember 15-én veszi kezdetét.

— Ami a víz árának leszállítását illeti — folytatta Tripa igazgató — *megnyomatólag közlöm a tanácsal, hogy ebben az irányban részletes, konkrét javaslatot dolgoztam ki*.

amelyben a vízdíjak mérséklését indítványozom.

Ezt a javaslatot már át is nyújtottam Botiuc Elek dr. polgármester urnak.

A gépezemigazgató kijelentése nyomán tehát megállapítható, hogy — abban az esetben, ha a javaslat nem vész el a bürokrácia utvestőjében — megvalósul Arad lakosságának az a jogos kívánsága, hogy Erdély többi városai és a főváros után, *Aradon is megtörténjen a vízdíjak leszállítása*.

a konjunkturának is. A határállomásokon ma már igen szigorú vizsgálat tárgyává teszik, ha valaki feltűnően sok ékszerrel hagyja el az országot. Ma már zálogcédlákkal operálni, mint ahogyan — mint mai lapunkban megírtuk — egy aradi intellektuel tette, nem lehet.

Sokat beszélnek arról is, hogy nagyobb mennyiségű szinarany is került át a határon, itt még nagyobb az árfolyam-differencia, amennyiben a szinaranyért Magyarországon 30 ezer lejjel többet fizetnek kilogrammonként, mint a Banca Nationala. Meg kell állapítani azonban, hogy a kicsempésztett szinarany mennyisége — ha egyáltalán volt — igen jelentéktelen lehetett. A környékbeli aranybányák termése ugyanis olyan csekély, hogy abból észrevétel nélkül nagyobb mennyiséget elvonni nem lehet. A fantázia mindenesetre erősen dolgozik ma már, korzón, kávéházakban, mindenütt az aranyról beszélnek, a „fekete arany”-ról, amely titkos utakon vándorol ki az országból...

Matuska leánya lelkibeteg lett

Bécsből jelentik: A magyar igazságügyi hatóság a külügyminisztérium közvetítésével az osztrák igazságügyminisztériumhoz fordult, hogy *hosszabbítsa meg két héttel Matuska Szilveszter átengedését*. A vizsgálati anyag, a tanúkihallgatások, a szembesítések és a helyszíni szemlék ugyanis sokkal hosszabb időt vesznek igénybe, semhogy az előre kitűzött négy hét leteltével vissza lehessen szolgáltatni Matuskát a steini fegyháznak. Minthogy egyszerű adminisztratív eljárásról van szó, kétségtelen, hogy az osztrák igazságügyminisztérium teljesíteni fogja a kérést.

A kis Matuska Gabriella egy jóléti családnál tartózkodik ugyanabban a házban, amely ezelőtt atyjáé volt. *A lelki megrázkódtatások annyira megviselték, hogy lesóványodott, lelki depresszió vett rajta erőt*. Egy jótékony vagyonos asszony el akarja vinni a kisleányt falura, de a gyámhatóság valószínűleg úgy fog rendelkezni, hogy iskolát szünidőtelepre utalja,

Utazás

az Atlanti Óceán két szigetére

az első utját megtevő

„CORDILLERA” és az „OCEANA”
gőzösökkel.

Ez az utazás a HAPAG kéjutazást rendező osztályának legfényesebb társasutazása lesz!

Az ut során, a luxuskirándulás résztvevői megláthatják: a Kanári szigetek lenyűgöző szépségeit, Madéirát, Funchalt, Las Palmast, Teneriffát, valamint Marokkot, Biaritz várost és még számos más érdekességet.

A 23, illetőleg 26 napig tartó hajóutazás díja, meglepetést keltően olcsó mert az ár, I. osztályt számítva 19.450 leinél kezdődik.

Az utazás 1933. évi augusztus 8-án kezdődik.

Kérjen a sziget-társasutazásra vonatkozóan részletes prospektust.

Jelentkezni a következő helyeken lehet, ahol megfelelő információval is szolgálnak:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

Temesvár, Mercy-ucca 2, valamint a Lloyd-sor
számú információs irodában, ezenkívül:

Künster utazási irodában Arad,

Bu. lev. Regina Maria 24.

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom
Kérjen ajánlatot. 2831

Gáspár műszerész Arad

Bestiális módon meggyilkolták az amerikai asszonyt

Mostohaflát tartóztatták le a gyilkosság gyanúja miatt

Zúhról jelentik: A szilágymegyei Érkörtvélyes lakosságát bestiális módon elkövetett rablógyilkosság tartja izgalomban. A közelmúlt napokban tért vissza Amerikából egy Szőke Kálmán névű gazdag özvegyasszony. Ő magányosan lakott a faluban. Tegnap reggel egy szomszédbeli kisleány felkereste látogatás céljából. Amint benyitott az ajtón, borzalmas látvány tárult szemei elé. Szőke Kálmán vértócsában, holtan feküdt a földön. A gyermek azonnal visszaszaladt és szüleinek elmondta a látottakat. A szülők a meggyilkolt asszonyhoz siettek, majd a hatóságokat értesítették az esetről. A kiszállott hatóságok megállapították, hogy az asszonyt bestiális brutalitással, fejszével ültették le. Homlokán hatalmas csapás helye látszott, agyveleje kilocsant. A gyanú Szőkének mostohaflára hárul, aki szintén abban a faluban lakik és aki tudatában volt mostohaanyja nagy vagyonának. Szemtanuk állítása szerint a mostohafla a gyilkosságot megelőző este meglátogatta Szőkénekét.

A vizsgálatot megindították, a holttestet beszállították a bonctani intézetbe, a fiút pedig egyelőre letartóztatták.

Új földgáz tört fel Erdélyben

Gelence mellett három nap óta fekete folyadékot s köveket lövel a föld

Bucurestiből jelentik: A háromszékmezei Gelence község határában három nap óta különös természeti jelenségeket észlelnek. Mintegy tíz hold területen 6—7 méter mélységbe lesüllyedt a föld s a sülyedés helyén tó keletkezett. Hétfőn éjjel egyik ponton vulkányszerű kitérés támadt, amelynek krátere olajszerű, fekete folyadékot lövel a magasba olyan erővel, hogy földet és köveket is dob ki. Eddig az a vélemény, hogy Gelence mellett újabb földgázforrás támadt, mert az elmúlt esztendőben, mintegy tíz kilométernyire ettől a helytől, szintén földgáz tört elő. A különös természeti jelenség megvizsgálására geológusok utaznak ki.

FILM KÖZLÖNY

A Vonósnegyes

Szőke Szakáll népszerű filmkomédiájának bemutatója a Corso-moziban.

Könnyű, vidám nyári műsort tűzött ki premierre a Corso-mozi, Jóleső, szívből jövő, őszinte kacagás kíséri azt a három kitűnő vígjátékot, ami a nagyszerűen összeállított program keretén belül gondtalan szórakozást nyújt mindenkinek, aki szeret kacagni, gondot, but felejtő rövid két órán keresztül. A program kiemelkedő száma Szőke Szakáll pompás filmkomédiája: a „Vonósnegyes”, amely kacagtató, remek fordulatait, eredeti humorát színpadról már mindenki ismeri. Hangosfilmen — és főként Szőke Szakáll főszereplésével — csak nyer ez a nagyszerű bohózat. Szőke Szakáll aryanian naiv, elbájoló humorán kívül a kövér Szemes Ernő józsi komikuma is emeli a vígjátékot. A másik Szőke Szakáll-kaland az „Álfogorvos”, amin éppen annyit nevet az ember, mint a Vonósnegyesen. Ezenkívül az „Adja meg a címét édes!” című kedves vígjáték Carla Carlsennel és Karl Stepanekkel a főszerepben, valamint egy koreográfiai kép kerül bemutatásra. Az utóbbi a tánc történetét illusztrálja a biedermeier-kortól napjainkig, a menüette-től a rumbáig.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Románia exportja csökken, importja emelkedik

Kimutatás az év első öt hónapjáról — Az új kontingentálási rendszer okai

Most jelent meg az év első öt hónapjáról szóló külkereskedelmi kimutatás, amely szerint a kontingentálás rendszere épp az ellenkező eredménnyel járt, mint ahogy a kormány várta, vagyis

behozatalunk a legtöbb országból növekedett, kivitelünk pedig jelentős mértékben csökkent.

ami által az év első öt hónapjának kereskedelmi mérlegében az aktívum a múlt év hasonló időszakához képest 50 százalék csökkenést mutat.

Nem érdektelen összehasonlítani, hogy miképpen alakult 1932. és 1933. első öt hónapjában Románia behozatala és kivitele. Eszerint az import az említett időszakban, a velünk külkereskedelmi kapcsolatban álló legfontosabb országokat figyelembe véve, a következőképpen alakult. (A zárjelben levő szám az 1932. évi importot jelenti): Anglia 632.7 (534.6) millió lej, Ausztria 294 (196), Csehszlovákia 626.5 (614.8), Svájc 128.1 (126.3), Franciaország 485.9 (955.3), Németország 1.126.6 (902.3), Olaszország 504.8 (532.2), Magyarország 121.7 (94.7), Egyesült-Államok 154.8 (162.1) millió lej. Az export alakulása a következő: Anglia 1.070 (816.3) millió lej, Ausztria 333.3 (410.7), Csehszlovákia 201.4 (584.1), Svájc 14.5 (18.9), Franciaország 748.5 (877.7), Németország 573.2 (729.8), Olaszország 501.4 (829.0), Magyarország 152.1 (416.2), Görögország 130.3 (493.6), Egyiptom 322.0 (264.6) millió lej.

A két táblázat összehasonlítása alkalmával a következőket állapíthatjuk meg: A kontingentálás rendszerének idején Németországból 224.3 millió lejtel több értékű árut hoztunk

be, mint az elmúlt év hasonló időszakában, exportunk pedig ugyanekkor 156.6 millió lejtel csökkent. Csehszlovákiából való importunk a múlt évhez viszonyítva 12 millió lejtel növekedett, míg exportunk 382.7 millió lejtel csökkent; nagyarányú visszaesés tapasztalható magyarországi exportunkban is, ami 264.1 millió lejtel tesz ki, az import 27 millió lejes emelkedésével szemben. Ausztriába való importunk 98 millió lejtel növekedett, míg kivitelünk 77.3 millió lejes visszaesést mutat; olaszországi importunk emelkedése 31 millió lejtel tesz ki az export 327.6 millió lejes csökkenésével szemben. Csupán angolai és egyiptomi viszonylatban tapasztalható emelkedés.

Végeredményben tehát

exportunk 732.7 millió lejtel csökkent az elmúlt év első öt hónapjához viszonyítva, importunk pedig 176.1 millió lejtel emelkedett.

Az 1933. év első öt hónapjának külkereskedelmi mérlege tehát 733.2 millió lejes fölösleggel zárul a múlt év 1642.3 millió lejes fölöslegével szemben.

ami 50 százalékos csökkenésnek felel meg.

Ez arra mutat, hogy a devizabeáramlás szempontjából sokkal rosszabbul állunk, mint az elmúlt év hasonló időszakában, amikor pedig a behozatal és kivitel szabadkereskedelem alapján történt. A kormányt minden bizalommal csak az elszomorító eredmények késztették a inlus elseiei új kontingentálási rendszer élethelyettesítésére, amely külkereskedelmi forgalmunkat főképpen kompenzációs alapon akarja megoldani.

MINDENKIHEZ,

aki

szép akar lenni

MEGJELENT

DR. NASCHITZ IMRE
népszerű orvosi műve, a

„HÁZIORVOS”

A betegségek felfedezése és gyógyítása
Modern Kosmetika cím alatt.

Ez a pompás orvosi mű megismerteti a modern testkultúra minden vívmányával, megtanítja a mai szépségápolás módjait, megismerteti a szépséghibák keletkezésének okait, azok kiküszöbölésének, vagy legalább is csökkentésének gyógyszereivel és eszközeivel. Ez a kozmetikai rész.

A mű fő részében megtanít minden fertőző, nem fertőző és a nemi betegségek felismerésére, azok kezelésére, a betegségek gyógyszereire, beállítható komplikációkra és esetenként minden titkolódzás nélkül rámutat az esetleges veszedelmekre.

Ez a könyv mindenkinek nélkülözhetetlen!

Á R A 80. — L E J

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalától, minden bizománycsunknál, újságárusainknál, és lapkijáratóknál. Az összeg előzetes beküldése esetén portómentesen küldjük.

Az Arad-Hegyaljai szőlőtermelők adósérelmei

A most folyó adófelelbezési tárgyalások során augusztus negyedikén kerül sor az Arad-Hegyaljai szőlőtermelők együttes adófelelbezési tárgyalására. A Szőlészeti Szindikátus az adókiutak alkalmával úgy látta, hogy a kiutak elleni panaszok alaposak és ezért úgy határozott, hogy a szőlőtermelők együttesen fogják a kiutakat megfelelbeznél. Eppen ezért valamennyi szőlőtermelőt arra kéri, hogy a lehető legnagyobb számban jelenjenek meg a negyedik tárgyaláson, ahol a Szindikátus elnökével, dr. *Ispravnic* Severrel együttesen járnak el. Itt említjük meg, hogy a Bucarestiben levő Romániai Szőlészeti Szindikátusok Uniója a napokban leiratot küldött az aradi szindikátushoz, amelyben közölte, hogy általános a panasz az adókiutak ellen és ezért az *Unió az orvosok érdekében mozgalmat indít*. Ehhez azonban szüksége van egy kimutatásra arról, hogy hányféle adót fizetnek a szőlőtermelők. Az aradi szindikátus ezt a kimutatást már elküldte Bucarestibe és ebből kiténik, hogy a szőlőtermelőket összesen hétféle adó sújtja.

A CAPS új tranzakciója a detail-fakereskedelemmel felveszi a kapcsolatot

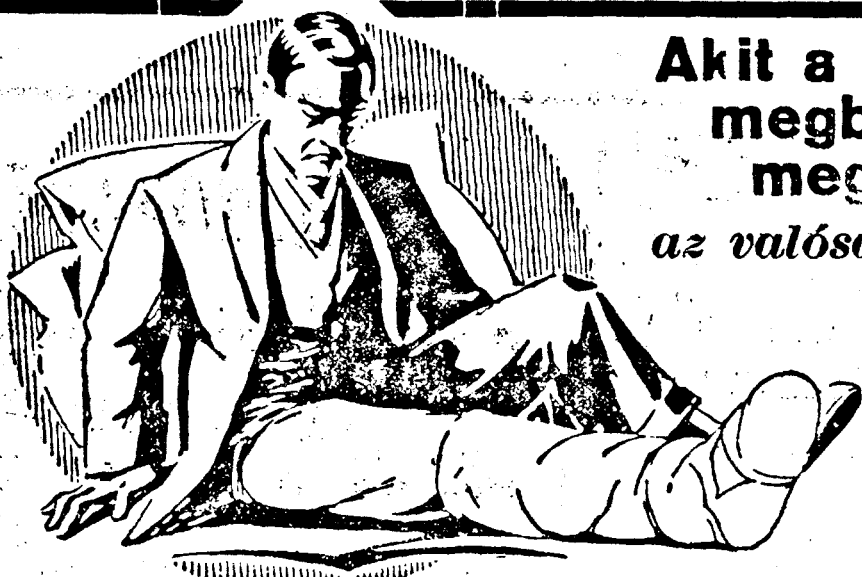
Az erdélyi piac rendkívül érdekes és jelentős eseményeként regisztrálják szakkörökben, hogy a CAPS, az állami autonóm erdőpénztár, amely eddig tizetli éveit nagyarányú veszteségekkel zárta, éppen ellensúlyozására akciót indított annak érdekében, hogy a detail-fakereskedelemmel szorosabban felvegye a kapcsolatot. A CAPS most megegyezést kötött a Comertul Lemnului S. A.-val, amely elvállalta a CAPS összes kincstári fűrészében, valamint a Regna gőzfűrészében előállított fenyőanyag kizárólagos eladását. Ez által a CAPS tehát közvetlenül bekapcsolódik a belföld forgalmába, annál is inkább, mert a megállapodás értelmében, a Comertul Lemnului-10 nagyterjedelmű gőzfűrész produktumainak az eladását végzi, ami az erdélyi piaci szükséglet 60 százalékának felel meg. Az erdélyi fakereskedelmet természetesen közelről érinti a CAPS új tranzakciója, amellyel szemben azonban csak akkor történik állásfoglalás, amikor részleteiben is ismeretessé válik, hogy az új vállalkozás milyen árpolitikával kezdi meg működését.

Szakkörökben az a vélemény, hogy az őszi idénvire áremelkedés várható, az áralakulás kulcsa azonban most nagyrészt a Comertul Lemnului S. A. kezében van, amely, mint említettük, olyan hatalmas árukészlet felett rendelkezik, hogy módjában áll az árak alakulásának tempóját diktálni.

Egyelőre nem léptetik életbe az új vasúti tarifát. Bucarestből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság hivatalosan közli, hogy a nemrégiben elkészített új árutarifáról szóló szabályzatot egyelőre még nem léptetik életbe, Julius 25-ig mindenképpen a régi tarifa marad érvényben s csak akkor rendelik el az új szabályzat alkalmazását, ha közben változtatást kívánó szükségességek nem merülnek fel.

Románia tárgyalásai hitelezőivel. Bucarestből jelentik: A londoni konferencián olyan javaslatot fogadtak el, hogy a hitelezők és az adósok egymás között közvetlen tárgyalásokat kezdenek az adósságok fizetési feltételeinek enyhítése tárgyában. Megegyezés hiányában azonban a szerződések eredeti pontjai tartandók be. Bucaresti-i politikai körök azt hiszik, hogy a határozat mögött nagyjelentőségű tárgyalási lehetőségek vannak, sőt ilyen tárgyalások már folyamatban is vannak és az állami költségvetésnek jelentékeny csökkenése lesz várható. Madgearu pénzügyminiszter külföldi tanácskozásai után.

Kereskedelmi, ipari és háztulajdonosi Testület. A világkongresszusa Bécsben. A bécsi szülő kereskedelmi és ipari testületek szövetségének rendezésében folyó évi augusztus 30-tól szeptember 10-ig tartják Bécsben a világ kereskedelmi, ipari és háztulajdonosi testületek II. nemzetközi kongresszusát. A kongresszuson vagy az utána résztvevőkhöz közelebbi tájékoztatást szerezhetnek az aradi kereskedelmi és sparkamaránál.

Akit a szélhűdés megbénít és megnyomorít, az valóságos martír,

mert a szélhűdés, akárcsak a rheuma, onnan származik, hogy a hűgysav és az urátok megmergezik a vért.

Már pedig a szélhűdésesek tulsok hűgysavat termelnek ki.

Diétás kosztot kellene enni és nem oly sokat nyaláncoskodni. De még inkább a hűgysavtöbbletet kellene eltávolítani!

A kellő eredményt, a gyógyulást az URODONAL biztosítja, amely teljesen veszélytelen és úgy feloldja a hűgysavat, akárcsak a meleg víz a cukrot és amely még ezenkívül a további képződést is megakadályozza. (Dr. Morel)

AZ URODONAL

meggyógyítja a szélhűdést,

rheumát, arteriosclerosát, elhízást, lumbagót, solatikát és kólikát.

LANCERAUX prof. szor, a párisi orvosi egyetem volt elnöke ajánlja a SZÉLHÜDÉS ELLENI KEZELÉSBEN.

Ha egy háromszoros nagyságu üveget vesz, 25%-al olcsóbban vásárol, mintha négy rendes nagyságu üveget vesz.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Románia teljes buzafeleslegét meg akarja vásárolni egy német konzorcium

Az ajánlat szerint a világpiaci áron felül huszonöt százalékkal történe a vásárlás — A német kormány megkönnyíti a romániai cikkek bevitelét

A kormány a legkomolyabban foglalkozik annak a német konzorciumnak az ajánlatával, amelyről legutóbb már röviden beszámoltunk és amelynek értelmében Németország valóban nagymennyiségű gabonát vásárolna Romániában. Az említett konzorciumot — amelynek tagjai között számos német nagyipari vállalat, így az I. G. Farbenindustrie is helyet foglal — az ajánlat megtételére az készítette, hogy

ily módon kíván hozzájutni Romániában levő és a devizatorvény intézkedései következtében belagított követeléseikhez.

Az ajánlat szerint

a konzorcium teljes buzafeleslegünket hajlandó lenne megvásárolni,

még pedig olyan áron, amely 25 százalékkal meghaladja a világpiaci paritást. Ez a mennyiség az eddigi számítások alapján körülbelül 30 ezer vagonot tesz ki. A kivitelre kerülő buza ellenértékét a konzorcium részben devizákban, részben pedig a Banca Nationalánál zárolt lejekben fizetné ki. Ajánlatot tett a konzorcium árpa kivételére vonatkozólag is. Ennek értelmében

Németország árpafeleslegünk kétharmadát — vagyis körülbelül 80 ezer vagon — venné át.

Ez a szállítás kompenzációs alapon történe, vagyis az árpa-export ellenében különböző német árucikkeket kellene az országba behoznunk. A német konzorcium ajánlatával a kormány már a legközelebbi minisztertanácsban foglalkozni fog, annál is inkább, mert annak realizálása esetén teljes buzafeleslegünk elhelyezése biztosítva lenne. Az ügyet egyébként magánjelleggel bír, mert — bár ahhoz mindkét állam-kormányhoz hozzájárult — azt kereske-

delmi szervek hajtják végre, az állam beavatkozása nélkül. A német kormány elő kívánja segíteni a konzorcium ajánlatának megvalósítását, annál is inkább, mert ezáltal számos német nagyipari vállalat hozzájutna romániai követeléseikhez és ezért már a legközelebbi napokban rendeletet ad ki, amely megkönnyíti egyes romániai cikkek Németországba való bevitelét.

A beérkezett ajánlatot jelenleg a kereskedelemügyi miniszterium és a Banca Nationala a legrészletesebben áttanulmányozza és az megvitatás végett már a legközelebbi minisztertanács elé kerül.

A gabonaértékesítés problémája fölött — értesülésünk szerint — mindaddig nem döntönek véglegesen, amíg Madgearu pénzügyminiszter hazá nem érkezik. A német ajánlattal kapcsolatban problémát képez az is, hogy milyen áron történjék a buza leszállítása, amennyiben annak belföldi árfolyama jelenleg sokkal magasabb, mint a világpiaci paritás és az árcsökkenés nem történik olyan mértékben, mint ahogy azt kereskedelmi körökben várták. Másrészt a világpiaci árak emelkedésben vannak és egyelőre nem lehet tudni, hogy szállításuk milyen módon történik meg.

Értesülésünk szerint a kormány a német ajánlattól függetlenül megteszi az utolsó lépéseket is annak a szervnek a megalakítására, amelyre a termés finanszírozását bizza. Ez a szerv tudvalevőleg nem állami, hanem magánintézmény lesz, amelyben a Szövetkezetek Központi Bankja, az Export és Import Központ, a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal, a Banca Romaneasca, a Banca de Credit Roman, a Dreyfus és Bunge gabonakivitel-cég, valamint több gabonakereskedelmi vállalat vesz részt.

MERCEDES compressoros 6 üléses tura-kocsi, 40.000.— Lejárt kapható A. Kálmán R.-T.-nál Arad

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 20.

Bukarest. 13: Dal- és hangszeres zene lemezek. 13.40: Dinicu-zenekar. 18: Dinicu-zenekar. 19.15: Dinicu-zenekar. 20.20: Könnyű lemezek. 21: Vasiliu Maxim tenorista énekel. 21.20: Szimfonikus gramofon. 22.15: Beethoven: IX. szimfonia, gramofonon. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 11: 1. Magyar városok: Miskolc. 2. Kant gondolataiból (Felolvasás.) Közben: Polydor—Brunswick gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Álástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.30: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 5: „Az almafa meséje.” 6: „A halhatatlan sárkány.” Magyary Thoma István elbeszélése. 6.30: Mursi Elek cigányzenekara. 7.40: „Matrózok énekelnek.” Kertész József novellája gramofon-illusztrációval. 8.20: Terménytőzsdéi árak. 8.30: „Uj helyzet az európai uszó- és vízipójsportban.” 9: Fischer Annie zongorázik. 9.40: A rádió külügyi negyedórája. 10: Helyszíni közvetítés a Beketov-cirkuszából. 11.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Utána kb. 12.30: Dénes József és cigányzenekara a Baross-kávéházból. — Bécs. 12.30: Parasztné gramofonon. 13: Rádiózenekar. 16.30: Gyermekdalok. 16.55: Gramofon. 18.25: Kimmelmann Anna (ének) és Löscher Józsa (zongora) hangversenye. 20: Lehár zene. 21.25: Puccini: Turandot, opera. Közvetítés Turinból. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 19.30: Komorsac énekes népdalestje. 20.30: Rádiózenekar. 21.30: Cigányzene. — Berlin. 17.15: Séták Berlinben. 17.30: Swinemünde fürdőzenekar, operettzene. 19.10: A táncritmus mint a nemzeti jelleg kifejezője. 21.10: Népdalénekek. 21.40: Mikrofonriport a Deutschland inat-rózsikolából. 22: Nyári ünnep Neufeldchenből. Helyszíni közvetítés. — Kassa. 12.30: Gramofon. 14.40: Slaviaszalonzene. 13.35: Gramofon. 15.50: A 32. gy. ezzenekara. — Leipzig. 14.15: Régi és új táncok gramofonon. 15.40: Brahms-ábrándok. 17: Délutáni zene. 21.05: Elster fürdőzenekara, szopránadalok. 22.35: Mandolin zene. Majd éjfélig tánczene. — Milano. 18.10: Könnyű zene. 21.15: Kivánsághangverseny. 21.40: Puccini: Turandot, opera. — Pozsony. 11.10: Rádiózenekar. 18.45: Gramofon. 19.25: Gramofon. — Prága. 8.15: Zene és ének. 13: Gramofon. 14.40: Gramofon. 15.30: Gramofon. 18.45: Gramofon. 19.10: Gramofon. 21.15: A karlsbadi fürdőzenekar. 23.15: Kis szalonzene. — Stuttgart. 21: Nicolai: A winsori vig nők, rövid opera gramofonon. — Varsó. 17.30: Gramofon. 18.15: Szórakoztató zene. 19.35: Mozart: Esz-dur vonósnégyes. Glazunov: A-moll vonósnégyes. 21: Rádiózenekar.

PÉNTEK, JULIUS 21.
Bukarest. 13: Gramofon. 13.40: Könnyű lemezek. 18: Jazz a Lidóból. 19.15: Jazz a Lidóból. 20.40: Puccini: Manon Lescaut, opera gramofonon. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: „Kristály” gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Időszzerű anyag. 2. Leves-receptek. (Felolvasás.) Közben: Polydor—Brunswick gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Gergely Ilus énekel. Lányi Margit hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 2.30: Az 1. honvédegyalozered zenekara. 4.30: A rádió diákfelőrája „Pingvinek között.” 5: A Magyar Csenkészsövetség előadása. Dr. Koszterszits József: A jamboree naplaja. 6: Kárpáthy Zoltán magyar nótákat zongorázik. 6.30: Elbeszélés. 7: Guttenberg György szalonzene. 7.40: Móra László és Vályi Nagy Géza költeményeiből adnak elő. 8.30: His Master's Voice gramofonlemez. 9.30: Daljáték-előadás a stúdióból.

Vinze: „Az aranszörü bárány.” Daljáték 5 felvonásban. Majd: Kiss Lajos és cigányzenekara a Gellért-szállóból. — Bécs. 12.30: Művészlemez. 13: Rádiózenekar. 17: Filzene lemezek. 18.30: Friedmann Róbert zongoraművész. 20.10: Rádiózenekar. 21.50: A bécsi szimfonikusok és Schneiderhahn hegedűművész hangversenye. 23.30: Tánclemez. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 19: Népdalok. 20: Gramofon. 21: Dimitrievics Milán hegedű. Tomics Zsika énekel. Majd a rádiózenekar hangversenye. 23.30: Cigányzene. — Berlin. 17.30: Szórakoztató zene. 18.10: Szoprán és tenor népdalkettősök. 22.10: Régi tonyok. Mju dalok. Mikrofonriport Brandenburgból. Népdalénekek. 23: Hírek. Majd éjfélig tánczene. Közben 24: Miről beszél Berlin? — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: A 32. gy. ezzenekara. 14.35: Tánclemez. 15.50: Gramofon. 19.20: Gramofon. — Leipzig. 13: Könnyű fúvószene. 14.15: Wagner-lemez. 15.45: Hegedűdarabok lemezek. 17: Szimfonikusok. 21.05: Hangjáték. 22.25: Operettzene Drezdából. — Pozsony. 13.30: Déli zene. 19: Hahn Gréte csellózik. — Róma. 18.30: Szoprán-, mezoszoprán- és zongoraverseny. 21: Hangverseny. 23.30: Tánczene. — Varsó. 17: Szórakoztató zene. 19.35: Könnyű lemezek. 21: Szimfonikus zene Holzmann hegedűművésszel. 23: Tánczene.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS felel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett kisleányunk

Margareta Boanca

temetésén résztvettek, sirjára koszorút helyeztek, részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, czúton mondunk hálás köszönetet.

Külön köszönetünket fejezzük ki a Str. Doamna Balasa-uccai ovoda ovónőjének és kis növendékeinek.

A gyászoló Boanca-család.

2654

„OLLA”
prophylaktikus ká-szítvány. Ne kockáztassa egészségét súlyos utána-szatokkal, utasítsa ezeket vissza és követeljen kimmondottan OLLA-t eredeti csomagolásban!

APRÓ HIRDETESEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este **10 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS magánházat kibérelnék azonnal a szerb templom és gyűgyár környékén. Cimeket „Gázgyár” jelígeré az Aradi Közlöny kiadója. 2649

KERESK augusztus 1-re 2 vagy 3 szobás, fűrdőszobás modern lakást, lehetőleg a volt Ferenc-tér közelében. Cimeket „Augusztus 1.” jelígeré az Aradi Közlöny kiadója kérek.

EGY-KÉT és háromszobos lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhas lakás tőtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADO jutányosan elköltözés miatt: szónánczott fűrdőkád, nagy üst, mosdó állvány, kályha, asztal, kis szekrény, kották, ruhaneműk, háztartási cikkeek, stb. Megtekinthető d. u. 2-4. Cim az Aradi Közlöny kiadója.

12 személyes ezüst evőeszközök, hat személyes alpaca evőeszköz, Schoberl ágy, Pathefon, zongorák, antik szalonzene-garaitura, keleti és gyári szőnyegek, teljes szobaberendezés, egyes butordarabok, antik órák, ezüsttárgyak, márkás porcellánok, írógép, sakkligrák. étkező service, teli vitrinek, antik fotel, stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-ucca) I. Neuman-palota

TISZTA MOSOTT RONGYOF gépek tisztítására: kisebb jételben: keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

SÜRGOSEN KERESK perzsaabundákat, 12 és 6 személyes ezüst evőeszközöket, perzsa és gyári szőnyegek: minden méretben, ezüst gyertyatartókat, ezüst tálcákat, márkás tesiményeket, dísztárgyakat, antik és moderu butordarabokat, komplett szobaberendezéseket stb. s.d. SALGONE bizományi üzlet, Arad, Strada Horia, I. Neuman-palota. 1000

A nyár már nem hoz gondot, régi ruháimat **Hoszpodár**-hoz küldöm át-tesztelni, vegyileg tisztítani, Strada V. Stroescu 13. (volt Teieky-ucca.)

INGATLAN.

MAGANHAZ, fűrdőszobával, vízvezetékkel és gazdasági épülettel, eladó. Str. Dna Balasa (Demeter u.) 186. 24 0

ÜZLETEK.

HASZONBERTE KERESK azonnali átvételre, vasutál omással rendelkező köz-ségben, Arad, Bihar, Temes-megyékben, középnyagosságú vámmalmot. Ajánlatokat „Szakember” jelígeré az Aradi Közlöny kiadója kerek. 2647

ÜZLETHELYISEG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadója.

LEGOLCSÓBB BEVASÁRLÁSI FORRÁS A „COMISIO” Hálósobák 3500 lejtől ebédők 6000 lejtől. ebéd-10 kredencek 1800 urí szobák. Iroda berendezések. modern konyha kredenc 850. granitúrák 1000 lejtől. réz-ágyak, rugany és párna matracok, sodronvok, zongorák. 0-as és 2-es kaszák. Singer varrógépek. vaságyak. valódi és beltöldi perzsa szőnyegek légszékre nyek festmények porcellánok Ezüstöt, aranyat, brilliánsot a legmagasabb napi áron veszünk készpénzért. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zalogház tolvóstitia Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISIO” bly üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dacia kávéház mellett

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart, árban és szolgáltatásban vezet: Szoba teljes ellátással személyenként

napi 12. — pangóért